Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 119 (619) ♦ Субота, 26 червня 1993 року ♦ Ціна 15 крб.

ДОЖИВЕМО ДО ПОНЕДІЛКА!

АЛЕ ЦІНИ КРАЩЕ ПОГОДИТИ У П'ЯТНИЦЮ, ЩОБ У СУБОТУ – НЕДІЛЮ НЕ БОЛІЛА ГОЛОВА

Абзац з листа

Останнім часом страйкувати стало модно. Дивує, що страйкують ті, котрі й так одержують немалу зарплату. Праця хлібороба в полі, на фермі не залишає часу на страйки, бо він має подбати й про страйкарів, щоб їх нагодувати. А його місячної зарплати вистачає на одні відвідини магазину...

І. Деркач.

Вуглегірськ Донецької області.

Як Л. Кучма і В. Черномирдін вікна рубали

Про підписане на зустрічі 24 червня цього року в Києві главами урядів України та Росії В.Черномирдін сказав: «Добрі документи». Як відомо, скріплено підписами вісім документів. П'ять угод: про вільну торгівлю між двома країнами; про державний кредит України на 1993 рік; про співробітництво в розвитку нафтової і газової промисловості Росії; з питань митної політики; про спільне виробництво літаків АН-70. А також три протоколи: про зміну дозвільних квот поставки нафти в Україну в 1993 році; з питань підготовки проекту угод про основні принципи спільних україно-російських транснаціональних економічних структур; про ціни на ядерне пальне для українських АЕС. За деякими даними, парафовано угоду про авторське обслуговування Росією українських ядерних ракет, а Росія нібито майже готова визнати ці ракети власністю України. Відомо також, що мали б підписати понад 20 документів, але, як іронічно зазначив Л.Кучма, «економічні питання розглядаються не так, як політичні, і потребують багато часу». В.Черномирдін красномовно додав: «Сьогодні нема таких проблем, які не можна було б розв'язати».

(Закінчення на 2-й стор.)

Фото Олександра Клименка.

Польовий стан

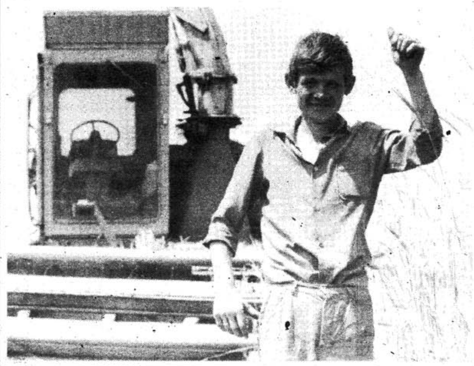
Є дощі й кредити. Чи будуть корми?

У колгоспі «Батьківщина» Жовтневого району Миколаївської області тривають зелені жнива. Важко зводити кінці з кінцями. Пальне таке дороге, що навряд чи окупиться вирощеним врожаєм.

І все ж настрій у голови колгоспу Ярослава Белев'ята піднесений — надій на корову перевищив 10 літрів. Додаткове молоко — результат добре організованого зеленого конвейєра. Рясні дощі створили хороші умови для запасу кормів. Хочеться сподіватися, що допоможуть і постанови Верховної Ради та уряду України про фінансово-кредитне забезпечення продовольчих і фуражних ресурсів. Днями відкрито шість кредитних ліній, і переведення грошей здійснюватиметься по каналах спецзв'язку.

На знімках: агрегати на заготівлі силосу; передовий механізатор Михайло Костельнюк.

Фото Олександра КРЕМКА.

Продиктовано в номер

Вимогу про автономію знято

Зняти вимогу про регіональне самоврядування або автономію Донбаса чи Донецької області у будь-якій формі, оскільки це призведе до розколу України, вирішили 376 делегатів першої міжобласної та міжрегіональної конференції підприємств міст, що страйкують. Про це Федерація незалежних профспілок України повідомив з Макіївки голова Республіканської ради профспілки робітників вугільної промисловості України Костянтин Фесенко.

А тим часом

На майдані біля Ради

Пікетуванням і багатолюдними мітингами на центральній площі біля виконкому, де відбувалась чергова сесія міськради, страйкуючі колективи Західного Донбасу висловили протест проти рішення донецької міжгалузеві ради страйкуючих припинити свою акцію.

Західнодонбаські шахтарі, висунувши свої 15 регіональних вимог, не задовольнились реакцією уряду і продовжують наполягати на невідкладній відставці Верховної Ради, підвищенні заробітної плати і зниженні податків, індексації грошових вкладів, піднятті рівня прожиткового мінімуму. До цих вимог додалися ще й місцеві: негайна відставка голови міської Ради Віктора Романюка і розпуск депутатського корпусу. Після сесійної перерви депутати вирішили самі визначитися у ставленні до свого голови. Результати голосування виявилися рівними. Але В. Романюк раптом виступив із заявою про відставку, що теж ні до чого не привело, бо не вистачило кворуму. Чимало депутатів міськради саморозпустились.

«Донець»-молодець

Сьогодні на верфі Феодосійського суднобудівного заводу «Море» передбачається підняти державний прапор України на новому кораблі «Донець». Очікується прибуття командуючого ВМС України віце-адмірала Бориса Кожина.

«Донець» — корабель-амфібія, здатний пересуватися по воді й суші. Принцип повітряної подушки дозволяє йому, здіймаючись над поверхнею на висоту 1,5 — 2 метри, долати перешкоди. Корабель — десантний, вантажотоннажністю 170 тонн. Призначений для висадки десанту, встановлення мінних полів, виявлення підводних човнів.

Не май сто доларів...

Слухання з питання відносин між Сполученими Штатами і Україною відбулися у підкомітеті сенату США.

Виступаючи на них, радник держсекретаря С.Телботт, який нещодавно відвідав Київ, зокрема, відзначив, що зв'язки двох держав не залежать від відносин з Росією. Водночас національним інтересам Сполучених Штатів відповідають міцні зв'язки з обома країнами, а також добрі відносини між Росією й Україною, додав радник.

Офіційно

УЧАСНИКАМ ПЕРШОГО З'ЄДНАНОГО ВСЕСВІТНЬОГО УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСУ СТУДЕНТІВ

Дорогі друзі!

Щиро вітаю ваш Конгрес, який проходить на рідній українській землі в цей складний, але справді знаменний час творення нашої державності.

Я певен, що українське студентство всього світу душею і розумом переймається історичною можливістю, подарованою долею і провидінням нашому народові, який віками плекав мрію про свою незалежність.

Духовний та інтелектуальний потенціал українців засвідчив перед світом свої миротворчі, глибоко гуманістичні ідеали. Тому цей Конгрес, який репрезентує свіжі молоді сили нашого народу, має стати ще одним кроком до входження України в європейський цивілізований світ.

Консолідація молодого українства у велике Всесвітнє Братство по духу сьогодні, як ніколи, на часі, бо, зрештою, саме від вас, вашого розуму і ваших знань залежатиме доля нашої молодої держави, її майбутнє.

Бажаю вам успіхів і результативної роботи.

Л. КРАВЧУК.

Указ Президента України

Про призначення В. І. Ландика віце-прем'єр-міністром України

Призначити Ландика Валентина Івановича віце-прем'єр-міністром України з питань зовнішньоекономічної діяльності та інвестицій.

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ, 24 червня 1993 року.

На запрошення Президента України

Президент Словацької Республіки Міхал Ковач разом з дружиною відвідає Україну з офіційним візитом 29—30 червня 1993 року на запрошення Президента України Леоніда Кравчука.

Прес-центр МЗС України — Укрінформ.

ВРУЧЕНІ ВІРЧІ ГРАМОТИ

24 червня в Маріїнському палаці Києва відбулася урочиста церемонія вручення вірчих грамот Президенту України Леоніду Кравчуку Надзвичайним і Повноважним Послом Мексиканських Сполучених Штатів в Україні (за сумісництвом) Карлосом Тельо.

Посол передав Президенту України привітання від Президента Мексики Карлоса Салінаса де Гортарі та висловив надію, що відносини між нашими країнами стануть віднині більш міцними і плідними.

— Україна зацікавлена у розвитку співробітництва з Мексикою, — сказав Леонід Кравчук. — Від того, як працюватимуть дипломатичні служби, залежить, чи скоротиться відстань між нашими країнами.

* * *

Призначений Надзвичайним і Повноважним Послом Уругваю в Україні (за сумісництвом) Алехандро Лоренцо і Лосада вручив 24 червня вірчі грамоти Президенту України Леоніду Кравчуку.

Президент України, побажавши успіхів послу в його роботі, висловив надію, що співробітництво Уругваю та України буде плідним. Україна, сказав він, так само зацікавлена у розвитку відносин з Уругваєм.

* * *

23 червня посол України в державах Бенілюксу Володимир Василенко вручив вірчі грамоти королеві Нідерландів Беатрікс.

Після офіційної церемонії відбулася бесіда, під час якої було обговорено перспективи розвитку українсько-нідерландських відносин.

ЯК Л. КУЧМА І В. ЧЕРНОМИРДІН ВІКНА РУБАЛИ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

А взагалі-то якщо спробувати узагальнити підсумки зустрічі в Києві, то можна стверджувати: нав'язлий на зубах рефрен «треба працювати», повторений кілька разів і цього разу, на зустрічі в Києві почав втілюватися в життя. Підписані документи промовляють самі за себе, а Л. Кучма перед усіма подякував російському колезі за те, що останнім часом нафта з Росії в Україну знову пішла. Надано кредит у сумі близько 250 мільярдів рублів і, як сказав мені заступник російського Прем'єра О. Шохін, можливо після остаточного затвердження російським парламентом розмірів кредитування країн СНД ця сума зросте. Україна ж, як відомо, просила кредиту понад трильйон рублів — нічим платити за енергоносії. Початкова ціна, встановлена Росією в червні,— 42 тисячі рублів за 1000 кубометрів...

Було розроблено схему руху цін до рівня світових на російські енергоносії до кінця цього року. Зокрема, газ, можливо, коштуватиме для України 80 доларів за 1000 кубометрів. Півтора долара коштуватиме для Росії й транспортування на 100 кілометрів 1000 кубометрів газу. Л. Кучма з цього приводу знову пожартував: «Як мовиться, доживемо до понеділка, але я хотів би узгодити ціни на енергоносії в п'ятницю, щоб у мене в суботу—неділю не боліла голова».

Угода про вільну торгівлю звільняє обидві країни від сплати імпортного мита і дає можливість не порушувати правила Генеральної угоди про тарифи і торгівлю (ГАТТ), заяву про вступ до якої подала Росія. А Україна? Для неї поки що змінюється режим найбільшого сприяння у торгівлі з Росією, а вигідно це чи ні, підкаже час.

На перспективу розв'язання «приречені» й проблеми нульового варіанту щодо боргів і активів колишнього СРСР і передачі України в користування 36 об'єктів за кордоном для розміщення посольств і торгпредставництв, створення спільних підприємств і співпраці над перспективними для двох країн програмами тощо. Одне слово, сторони пішли на конкретне зближення.

Цілком зрозуміло й те, чому так відбувається: обидва керівники, здається, сповідують схожі погляди на економічну модель співпраці двох сусідніх країн. Модель ця, як видно з виступів Прем'єрів, полягає в подальшій економічній взаємоінтеграції при збереженні політичної незалежності двох країн і без втручання політики в економіку. Л. Кучма сказав про результати зустрічі в Києві: «Це допоможе усунути політичні перешкоди, що існують між нами. Тобто ми вважаємо, що економіка має прорубати хороші широкі вікна між Україною і Росією для взаємовигідного співробітництва». Єдине ж, що «заважає» обом остаточно зблизитися, це необхідність все-таки дбати про економіку двох незалежних держав і перетворювати їх у цілісні державні народногосподарські комплекси. Тож головне — не переступити ту межу, за якою економічна інтеграція загрожує політичним поглинанням однієї країни іншою. Особливо це важливо для України, значно послабленої сьогодні економічно. Керівники урядів це розуміють, і, дай, Боже, щоб розуміли однаково.

Володимир СКАЧКО.

Парламентська хроніка

МОРАТОРІЙ НЕ ПРОЙШОВ. ПРИВАТИЗАЦІЯ ТРИВАЄ

Денне і вечірнє засідання 24 червня

Під час денного засідання депутати Верховної Ради продовжили обговорення проекту постанови, що стосується виконання програми приватизації. Звучали різні думки. Депутати Носов, Мороз, Яцуба пропонували накласти мораторій на проведення приватизації до того часу, поки не буде створено її чіткої концепції та відпрацьовано механізм. Зокрема, О. Мороз вважає, що для припинення пограбування народу варто було б накласти мораторій на приватизацію хоча б до введення власної грошової одиниці. С. Соболєв, заперечуючи його потребу, заявив, що, наприклад, найбільше порушень відбулося якраз під час дії мораторію на зміну форм власності. Коли ж почали діяти приватизаційні закони, таких фактів поменшало. Тому, на його думку, накладання сьогодні мораторію на приватизацію однозначно веде до незаконної «прихватизації». Цю ж думку підтримав І. Заєць, який сказав, що мораторій на приватизацію означатиме узаконення незаконного розкрадання державного майна.

Після тривалої дискусії Верховна Рада прийняла постанову, в якій, зокрема, йдеться про те, що робота Кабінету міністрів і Фонду державного майна з виконання в 1992 році державної програми приватизації визначається недостатньою. Також Фонду державного майна, Генеральному прокурору України разом з іншими правоохоронними органами доручається перевірити приватизацію державних підприємств на відповідність чинному законодавству. Отже, пропозицію накласти мораторій на приватизацію сесія не підтримала.

Перед обідньою перервою Верховна Рада прийняла постанову про створення контрольної комісії з питань приватизації. До її складу ввійшли депутати Л. Білий, Г. Васильєва, І. Грищенко, В. Мельничук, С. Соболєв, М. Шкарбан, В. Щербина, А. Ягоферов і Т. Яхеєва. Комісія, головним чином, має контролювати нормативну базу, яка створюється органами приватизації, на предмет її відповідності чинному законодавству.

На вечірньому засіданні сесія розглянула і прийняла проект Закону України «Про внесення доповнень до Закону України «Про підприємництво» та постанову про введення цього Закону в дію. Цією поправкою запроваджується ліцензування щодо надання транспортно-експедиційних послуг під час перевезення зовнішньоторговельних і транзитних вантажів. Її необхідність зумовлена тим, що здійснення суб'єктами підприємницької діяльності обслуговування перевезень вантажів, які належать власникам інших держав, є зовнішньоекономічною діяльністю і потребує відповідного контролю та державного регулювання. Крім того, постанова Верховної Ради передбачає підготовку в місячний термін правил транспортно-експедиційної діяльності і транзитного перевезення вантажів.

На завершення робочого дня депутати почали обговорення в першому читанні Закону України «Про зв'язок». Доповідав міністр зв'язку О. Проживальський. Відтак, не бракувало запитань типу, чому так зросли ціни і тарифи на послуги зв'язку при гіршій якості. Відповідь міністра була одна — бракує бензину. Проте ближче до завершення засідання обговорення набрало глибинного характеру і на поверхню спливли монополізм Міністерства зв'язку, питання надання ліцензій в галузі зв'язку тощо. А що всі депутати виступили за те, щоб не приймати цей, за словами В. Московки, «декларативний документ», то стало зрозуміло, що, очевидно, його не буде прийнято навіть у першому читанні. Проте за нестачею кворуму перевірити це припущення не вдалося. Заключний тур обговорення цього законопроекту було перенесено на наступний день.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

СТРЕПЕНІТЬСЯ, ПАНОВЕ ДЕПУТАТИ

Пленарне засідання Верховної Ради 25 червня

Коли в п'ятницю почалося ранкове засідання, сесійний зал світив порожніми місцями.

Депутати забракували законопроект про зв'язок.

Порівняно легко, фактично без дискусій, було прийнято Закон про систему науково-технічної інформації, Постанову Верховної Ради про нормативи обігу платіжних документів в Україні.

А ось під час розгляду доповнень до Кримінального Кодексу України трапилася заминка. Голова Постійної Комісії у питаннях правопорядку та боротьби із злочинністю Ярослав Кондратьєв доповів сесії про суть цих доповнень, які в основному зводяться до більш жорсткої відповідальності за крадіжки майна з проникненням до житла, викрадення автомобілів та інше.

При голосуванні остаточно виявилось, що нема кому голосувати.

Іван Степанович, констатувавши цей факт, закрив пленарне засідання.

Дивно поводять себе зараз окремі депутати. Замість того, щоб перед референдумом якось зорганізуватися, показати згуртовану роботу, вони, схоже, розслабилися. То, може, хоч в останні дні перед літніми канікулами стрепенуться?

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Інтерв'ю в кулуарах

М. ШКАРБАН: «НОВИЙ ВАРІАНТ ЗАКОНУ ЩЕ КОНСЕРВАТИВНІШИЙ»

Верховна Рада України прийняла ряд поправок до Закону «Про селянське (фермерське) господарство». Прокоментувати їх ми попросили народного депутата М. Шкарбана.

— Я маю сказати, що новий варіант Закону став ще консервативнішим. Наприклад, якщо раніше фермерам було важко отримати землю тому, що противились сільські Ради, то в сьогоднішньому Законі поряд зі збереженням прав сільських Рад, додано ще й районну конкурсну комісію. Тобто, якщо раніше районна комісія підключалася лише в тому випадку, коли сільська Рада відмовлялася надавати селянам землю, то сьогодні незалежно від її рішення, громадянин, що бажає отримати землю, мусить звернутися ще й до районної конкурсної комісії.

Другий приклад: Закон передбачає виділення землі громадянину, як фізичній особі. Але коли фермер одержав землі, скажімо 2—3 гектари, то, він стає юридичною особою. Коли ж надалі він захоче розширитися і отримати ще 2—3 гектари, то Закон не передбачає виділення землі юридичним особам.

Тож не наводячи більше приклад в, скажу, що цими поправками Верховна Рада Закон мало чим поліпшила.

Записав Сергій ЛАВРЕНЮК.

З виступу Прем'єр-міністра України Л. Д. Кучми на сесії Верховної Ради України 23 червня 1993 року

Шановні депутати!

Сьогодні ми задовольнили більшість розумних вимог страйкуючих, але розвалити остаточно економіку заради простого підвищення зарплат та інших подібних чисто популістських вимог уряд не має права.

Що держава може запропонувати страйкуючим? Хіба що свої борги! Я думаю парламент розуміє: після нових виборів, коли б вони були, прийдуть нові народні депутати і звинуватять нас з вами в популізмі. В тому, що ми наробили боргів, які неможливо віддати. Подивіться: нижня межа зарплати, що вимагають профспілки, складе на рік додатково 61 трильйон крб. Це дорівнює всьому валовому національному продукту. Вимоги про індексацію вкладів коштують ще 9,4 трильйона. Після цього, як у церкві, можна сказати одне: амінь!

При всьому моєму негативному ставленні до страйку як руйнівної акції, яка нічого не може принципово дати людям, крім злиднів, при всій моїй неповазі до тих, хто кинув людей на цю безглузду дію, я все ж розцінюю цей страйк як поштовх до вирішення перезрілих питань, що вже давно стоять перед суспільством, але не були вирішені, зокрема у фінансово-кредитній сфері.

Як практик, я знаю — похибка в теорії веде, наприклад, у ракетобудуванні, до вибуху ракети.

А хибна економічна теорія? До вибуху економіки?

Хто сказав, що монетарною політикою можна оперувати у просторі, де є лише ринок продуктів? Де нема ринку капіталів?

Поки ми не надамо статусу товару, всьому, що є в нашій країні — корисним копалинам, землі, будівлям, спорудам, засобам виробництва, навіть людським здібностям — ніяка монетарна політика не дасть очікуваних наслідків. І ми це вже бачимо — приймаємо вірне монетарне рішення — псуємо економіку.

Кожна країна йде до ринку своєю власною стежкою. Вдалою чи ні, то інша справа. Але ж ми намагаємось «перти» у ринок з голими руками, без необхідного інструментарію. Можна зварити несмачний борщ навіть тоді, коли маєш для цього всі необхідні продукти, але як можна мати сите життя в Україні в умовах ринку, не створивши всієї необхідної ринкової інфраструктури, я особисто не розумію.

Криза в економіці прогресує, обсяги виробництва скорочуються, однак збиткові та непотрібні державі підприємства продовжують працювати, кількість працюючих на них залишається без змін або навіть збільшується. Це породжує кожну мить приховане безробіття.

Внаслідок цього заробітна плата, яка належить по праву одному працівнику, ділиться насправді у нас між двома, трьома, а то й п'ятьма.

Чи може в цих умовах працівник прожити на зарплату?

Мушу чесно визнати — ні! Ні, якщо покладатися лише на державу, тобто на нас з вами. Але, на наше щастя, Український народ на своїх правителів ніколи особливо і не покладався, а завжди працював в поті чола, щоб мати додатковий прибуток і запас на лиху годину. Слід визнати — присадибна ділянка, підсобне родинне господарство, поїздки на сезонні заробітки за кордон, різноманітний промисел — усе це народні засоби виживання. Тому сьогодні, коли держава не в змозі забезпечити мінімальну чи навіть середню заробітну платню на рівні цивілізованих вимог, ми повинні всіляко заохочувати подібну активність людей, і в жодному випадку — не перешкоджати шляхом безглуздих адміністративних заборон.

Хочу наголосити ще на одній обставині. В умовах, коли держава не може забезпечити громадянам необхідний життєвий рівень, безпринципним є збереження розбухлого і негнучкого державного апарату.

І в зв'язку з виступом Олександра Мороза по економічній програмі, хотів би висловити і свою думку, що треба зробити негайно.

1. Добитися відновлення податку на прибуток та податку на добавлену вартість 20 відсотків. Ліберальна податкова політика дає набагато більші надходження в бюджет і рятує виробництво. На Верховній Раді переглянули ще раз цю податкову систему.

2. Треба закріпити домовленості з Росією про мораторій на раптове підвищення цін на енергоносії, і адекватно цим цінам поступово вводити світові ціни за транзит вантажів через Україну, а краще було б знайти політичне рішення на мораторій на енергоносії.

3. Корпоратизація середніх і великих державних підприємств і негайна роздача акцій населенню.

4. Конкурсний продаж 1432 незавершених промислових об'єктів будівництва. Давайте хоч у цьому випадку віддамо власникам ці об'єкти у власність разом із землею, щоб люди могли взяти іноземні кредити і збудувати заводи, отелі, інфраструктуру. Бо якщо раніше співвідношення недобудов до загального будівництва у промисловості складало до 60%, то зараз — 90%. А скільки довгобуду за місцевими Радами? Ми не можемо і надалі бути собакою на сіні...

5. Примусова мала і середня приватизація.

6. Конкурсний продаж підприємств-банкрутів, що не підлягають санації.

7. Безліцензійний експорт готової продукції при жорсткому валютному контролі та протекціоністська політика захисту вітчизняних товаровиробників.

8. Ключовим питанням дієздатності промисловості є її енергозабезпечення. В умовах жорсткого дефіциту енергоносіїв уряд повинен передбачити наступне:

— розрахунок та впровадження нормативів енергоспоживання;

— визначення переліку підприємств пріоритетного енергозабезпечення;

— введення урядового нагляду за ефективним використанням всіх видів енергоносіїв в усіх галузях народного господарства;

— термінове отримання іноземних кредитів для закупівлі нафти та газу;

— впровадження суворого контролю за надходженням валюти від зовнішньоекономічної діяльності підприємств з метою першочергового її використання на закупівлю нафти та газу;

— пріоритетне та пільгове залучення іноземних інвестицій по впровадженню енергозберігаючих технологій;

— економічне стимулювання Урядом України підприємств-виробників продукції, що переважно експортується до Росії, за умови оплати вартості енергоспоживання російськими підприємствами-замовниками;

— якнайширше залучення в Україну нафти, як давальницької сировини;

— економічне стимулювання дрібних енергоспоживачів до використання місцевих паливних ресурсів;

— подальше проведення і завершення переговорів по виробництву рідкого палива з вугілля із залученням іноземних технологій.

9. По забезпеченню виживання товаровиробників уряд повинен передбачити:

— створення до кінця липня механізму поповнення оборотних коштів підприємств;

— надання підприємствам права перерахування щодекадних податків до бюджету не рівними долями, а на власний розсуд, без зміни сумарного місячного обсягу;

— зняття частки податків з підприємств на прибуток під час опанування у виробництві висококоштовних та високоліквідних експортних виробів, що передбачені Державними програмами;

— розробка та впровадження стимулюючих амортизаційних механізмів;

— економічне стимулювання підприємств на позбавлення надлишкового обладнання, недобудов та інших основних фондів;

— впровадити клірінгові розрахунки між підприємствами, що обслуговуються в одному банку з наступним поширенням цього принципу на міжбанківський рівень;

— силами МЗЕЗ допомогти підприємствам з пошуками іноземних ринків збуту їх продукції. Сприяти залученню іноземних маркетингових та ділерських фірм.

10. Створити до кінця липня Агентство по інвестиціям.

11. З метою впорядкування взаємовідносин між Урядом та підприємствами та поліпшення забезпечення підприємств ресурсами до 1 вересня створити Державну контрактну компанію із мережею різноманітних товарних бірж.

12. Забезпечити протягом липня впровадження позитивних заохочуючих коефіцієнтів на підвищення фонду оплати праці для підприємств, що підвищують натуральні обсяги реалізації своєї продукції.

13. Забезпечення збирання врожаю 1993 року паливно-мастильними матеріалами, запчастинами і фінансовими ресурсами.

14. Визначитися з концепцією української аграрної реформи, передбачивши введення єдиного податку на землю.

Що ми маємо зробити для порятунку фінансів і введення гривни:

1. Вважати грошову емісію допустимою лише з метою фінансування структурної перебудови виробництва і забезпечення безперебійного функціонування життєво важливих виробництв і підприємств.

2. Встановити, що Національний банк України здійснює грошово-кредитну політику в межах наявних ресурсів банківської системи. Пріоритет кредитних вкладень НБУ відбувається відповідно до рішень уряду України.

Нормативні акти Національного банку України набувають чинності після узгодження з урядом України.

3. Мінфіну України до 1 липня 1993 р. затвердити кошторис Національного банку України на друге півріччя 1993 року, передбачивши перерахування прибутку НБУ до державного бюджету України.

4. Національному банку України:

— зупинити видачу централізованих кредитів ставками, нижчими від офіційно встановленої ставки рефінансування;

— щомісячно переглядати ставку рефінансування поступово наближаючи її до темпів інфляції;

— негайно призупинити закупку іноземної валюти за рахунок власних коштів НБУ до моменту стабілізації обмінного курсу національної грошової одиниці;

— негайно ввести штрафні санкції до комерційних банків у разі проведення ними незабезпеченої кредитної емісії у розмірі потроєної ставки рефінансування НБУ;

— негайно встановити процентні ставки по термінових і депозитних вкладах населення в Ощадбанку України на рівні не нижче ставки рефінансування НБУ;

— дозволити Ощадбанку у сфері кредитних операцій проводити кредитування лише фізичних осіб. Заборонити Ощадбанку видачу міжбанківських кредитів і кредитування суб'єктів підприємницької діяльності;

— встановити, що всі вільні кредитні ресурси Ощадбанку підлягають викупу Національним банком.

5. Національному банку і Мінфіну України:

— змінити з 1 липня 1993 року порядок касового виконання бюджету України, виключивши можливість автоматичного кредитування бюджету;

— з метою пом'якшення платіжної кризи запровадити з 1 липня 1993 року обіг векселів у народному господарстві, включаючи часткове гарантування урядом векселів окремих державних підприємств.

6. Мінфіну України до 1 вересня 1993 року розробити порядок розміщення облігацій державного внутрішнього боргу України.

Передбачити страхування коштів населення і суб'єктів підприємницької діяльності, вкладених в облігації державного внутрішнього боргу, від знецінення шляхом фіксації еквіваленту вкладених коштів в іноземній валюті по офіційному курсу НБУ на момент придбання облігацій.

Встановити можливість погашення облігацій внутрішнього державного боргу часткою державного майна, що приватизується.

7. Дозволити місцевим органам влади за згодою місцевих Рад отримання кредитів в установах банків під заставу комунальної власності.

Передбачити нотаріальне оформлення цих кредитів і інформування громадськості про заключені кредитні угоди.

Мінфіну до 1 вересня 1993 року розробити і затвердити порядок випуску облігацій муніципальних позик.

8. Здійснити заходи щодо лібералізації валютного ринку України.

Дозволити Українській Фондовій біржі відновити проведення валютних аукціонів.

Встановити, що у разі відхилення обмінного курсу національної валюти на біржевих торгах від офіційного курсу НБУ більше ніж на 10 відсотків в бік зниження курсу національної валюти України торги зупиняються. В разі зростання курсу валюти України торги провадяться без обмежень.

Дозволити громадянам України, іноземним громадянам і особам без громадянства відкриття валютних рахунків на пред'явника в банках України за бажанням вкладника, передбачивши повну амністію заявлених в банках України коштів.

Безумовно, центральним завданням уряду в нинішніх кризових умовах стає соціальний захист населення. Що ми можемо зробити негайно, за що, на нашу думку, треба передусім братися:

1. Створення резервних запасів енергоносіїв, продовольства на осінньо-зимовий період.

2. Впровадження до 1 вересня 1993 року пільгової карткової системи шляхом видачі малозабезпеченим верствам населення спеціальних фінансових документів для придбання товарів першої необхідності з 50-процентною знижкою за рахунок бюджету.

3. Створення спеціальних пільгових пунктів громадського харчування для пенсіонерів, інвалідів та дітей із малозабезпечених родин.

4. Забезпечення працевлаштування тимчасово непрацюючих громадян через Національну систему зайнятості та перепідготовки кадрів.

5. Створення Національної системи соціального захисту військовослужбовців.

«ЩОБ СОВІСТЬ БУЛА ЧИСТА»

Вчорашній візит Л. Кучми до Одеси підпорядковано єдиній меті — не чекаючи, доки селяни, зіткнувшись із трудощами під час збирання хліба, почнуть надсилати гінців до Києва, проаналізувавши стан справ, зробити все для того, щоб проблем поменшало.

Тож і час, відведений для поїздки, зустрічей, був спресований. Перша зупинка — біля птахофабрики «Одеська» Овідіопольського району. Розмова з керівником цього підприємства Володимиром Савіновим, знайомство зі станом справ налаштували Прем'єра на оптимістичний лад. Прекрасні види на врожай сої, кукурудзи, інших сільськогосподарських культур. Підсумки роботи птахівників ще раз переконливо засвідчили: там, де працюють, і не ходять з простягнутою рукою і не бідкаються,— результат не забариться. Як, зокрема, і в колгоспі «Перемога» того ж району, де Леонід Данилович зустрівся з фермерами.

А здобутки селекційно-генетичного інституту викликають захоплення. Адже тут виведено перший у світі сорт озимої твердої пшениці, аналогів якому немає. Навіть італійці, загальновизнані спеціалісти з виробництва макаронної продукції, і ті були в захопленні від нового сорту, який одержав назву «Парус».

Потім відбулася зустріч-нарада з представниками 12 областей України. Тема її — майбутні жнива. Уряд України, як підкреслив Леонід Кучма, сприятиме їх успішному проведенню. Зокрема — у забезпеченні господарств пальним та мастилами, наданні кредитів у рахунок закупівлі майбутнього врожаю державою, необхідних запчастин для техніки. Відтак можна буде з чистою совістю дивитися селянинові в очі, підкреслив Леонід Данилович.

Василь ТУГЛУК.
Одеса (телефоном).

КРИЗА ВИМАГАЄ НЕ КОНСТАТАЦІЇ, А РІШУЧИХ ДІЙ

Президентові України, Верховній Раді України, Кабінету міністрів України

Події в Донбасі, які перекинулися в інші райони України, вимоги шахтарів, що знайшли підтримку багатьох трудових колективів, профспілок, деяких Рад народних депутатів, об'єднань громадян, підтвердили: економічна і політична криза в Україні набуває якісно нових рис. Недовіра більшості народу до органів державної влади прийняла відкритий характер. Катастрофічне зубожіння населення підштовхує людей до активної протидії. Некерованість політико-економічних процесів може призвести до повного безладдя, хаосу в економіці, соціальних та політичних зіткнень, саморуйнації українського суспільства.

На жаль, дії, яких вжили Верховна Рада України і Президент, не можна вважати адекватними ситуації, що склалася.

Рішення Верховної Ради України про проведення референдуму не створює передумов подолання загальної кризи.

У випадку недовіри Президентові або Верховній Раді нові органи влади можуть бути сформовані не раніше грудня 1993 р. — січня 1994 р.

Півроку невизначеності, посилення безвладдя і бездіяльності державних органів можуть стати смертельними для гинучої економіки України.

Немає серйозних підстав вважати, що нові політичні сили, які прийдуть до влади, будуть здійснювати більш ефективну економічну політику. Такі сили в українському суспільстві сьогодні лише формуються.

Не може не турбувати намагання певних політичних угруповань протиставити виконавчу і законотворчу гілки влади, використати референдум на користь Президента або Верховної Ради України.

Досвід Росії переконливо засвідчує, що такі політичні ігри лише поглиблюють кризу влади, створюють додаткові труднощі в економічній та політичній сферах. Під загрозою може опинитися сама державність, альтернативою якої є право сили, анархія, розбрат та громадянська війна.

За нинішньої критичної ситуації, що загрожує державності України, неприпустима амбіційність будь-кого з керівників. Сьогодні як ніколи необхідні державна мудрість, злагода, відповідальність та спільність дій управлінських структур.

Зауважуємо, що діюча непродумана система ліцензування та квотування на вивезення продукції українських підприємств на світовий ринок призвела до небувалого розквіту хабарництва та корумпованості чиновників і значною мірою ізолювала нашу економіку від зовнішнього ринку та зменшила надходження валюти в Україну. Від підприємця, який бажає торгувати з іноземним партнером, слід вимагати лише одного: виручена валюта має працювати на економіку України.

Усвідомлюючи, що основні питання майбутнього України вирішуються в економічній сфері, намагаючись запобігти як встановленню диктатури, непідконтрольної народу та закону, так і посиленню безладдя, протистояння різних гілок державної влади, економічної дезинтеграції, вважаємо за можливе запропонувати такі заходи:

1. Створити Національний комітет управління економікою у складі Президента України (голова НКУЕ), Голови Верховної Ради України та його заступників, Прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністрів України, голови Національного банку України і Фонду державного майна, міністра економіки та міністра фінансів України.

Покласти на цей комітет завдання розробки і здійснення національної економічної політики, невідкладних антикризових заходів та ринкової трансформації економіки України.

Прийняти спеціальний закон України про НКУЕ, наділивши його повноваженнями, які мав уряд до 21 травня ц. р., а також іншими необхідними правами, але виключно в економічній сфері, тимчасово припинивши дію окремих статей Конституції.

Передбачити, що рішення НКУЕ вважаються прийнятими, якщо їх ухвалили Президент України, Голова Верховної Ради України і Прем'єр-міністр України.

Період діяльності НКУЕ визначити до обрання нового складу Верховної Ради України.

Обумовити щомісячну звітність комітету про свою поточну діяльність у Верховній Раді України без обговорення і щоквартальні парламентські слухання з цього питання.

При НКУЕ заснувати дорадчу раду із числа провідних вчених, економістів-практиків з провідних підприємств, підприємців, представників наукових, громадських організацій та організацій економічної орієнтації.

2. В числі першочергових заходів НКУЕ могли б стати такі:

— введення нормованого відпуску основних продовольчих товарів за стабільними цінами до кінця 1993 р. Введення державних дотацій на цю групу товарів;

— на період діяльності НКУЕ передати йому право приймати рішення про проведення кредитної емісії;

— з метою пом'якшення платіжної кризи у двотижневий строк вирішити питання про запровадження в Україні вексельного обігу;

— запровадити систему державного страхування депозитних вкладів населення в ощадному та комерційних банках України, провести їх індексацію у відповідності до розмірів вкладів та встановити спеціальний порядок використання цих коштів;

— здійснити енергійні заходи по запровадженню системи жорсткого валютного контролю. Його подальша лібералізація можлива лише на основі стабілізації платіжного балансу та національної валюти. У проведенні стабілізаційної політики одним із основних засобів має стати встановлення на певний період системи фіксованих валютних курсів українського карбованця з російським рублем;

— заборонити з 15 липня 1993 р. використання на території України іноземної валюти як засобу платежу. Здійснити емісію валютної гривни, яка має замінити відповідний обіг іноземної валюти;

— утворити наглядову комісію Верховної Ради України за дотриманням Національним та комерційними банками банківського законодавства України.

3. Президенту, Верховній Раді України звернутися до всіх політичних партій України із закликом укласти громадську угоду щодо невикористання складної економічної ситуації для організації неконституційних та силових методів боротьби, створити сприятливі умови для проведення НКУЕ жорстких, але необхідних антикризових заходів.

Партія Трудовий Конгрес України має інші конкретні пропозиції економічного характеру, які можуть бути передані НКУЕ для розгляду і використання в практичній діяльності, і готова до конструктивної співпраці.

Політвиконком ТКУ.

Неофіційні зустрічі

ХОЛОДНИЙ ДУШ А-ЛЯ БЖЕЗІНСЬКИЙ

Саме так найвлучніше можна охарактеризувати недавню зустріч в Національному прес-клубі України відомого американського політика Збігнєва Бжезінського з журналістами. І не тому, що пан Бжезінський, якого «тримають» у нас за «друга України», наговорив чогось антиукраїнського, а через те, що він ще раз підтвердив своє амплуа політика-прагматика. Тобто не намагався здаватися ані щирим демошароварником, ані таким собі вченим месією-вчителем з-за океану, який знає рецепти-відповіді на всі запитання. Він стояв на грунті реалій і України, і СНД, і світу. Тому й був колючо-несприятливий, але логічно-переконливий. І хоча з часу зустрічі минув певний час, я тому звернувся до неї, що не йшли з голови слова політика: мовляв, ті, хто хоче знищувати Україну як державу, не використовуватимуть ні звичайну, ні тим більше ядерну зброю — вони розраховуватимуть на процеси внутрішньої дезинтеграції, посилені, звичайно, зовнішніми чинниками. Так сказав, ніби передбачав сьогоднішній шахтарський страйк. Але головне в його словах було не про страйк. Він — наслідок, причина — в іншому, про неї і йшлося...

Так само відверто Бжезінський говорив і про інші проблеми. Зокрема, про економічні реформи. «Реформи в Україні йдуть повільно, а це викликає в американців певний скептицизм у ставленні до неї», — сказав він. Але щоб не втручатися у внутрішні справи, від рецептів утримався, зазначивши, що непогано було б, якби Україна здійснила комбінацію з політико-економічних ініціатив і визначилася, якій їй бути через років 10—15: чи в СНД, чи в європейській спільності, чи відкритим суспільством. І головне — визначитися з приватизацією, демонополізацією і допомогою сільському господарству, бо реформи все-таки краще здійснювати ситими...

Остудив Бжезінський і надії декотрих на можливий план допомоги Україні, схожий на план Маршалла для повоєнної Німеччини. За його словами, то були ін'єкції енергії в ринкову систему Німеччини, яку не треба було створювати, а треба було підживити, щоб вона знову запрацювала, а отже, в Україні хоч круть-верть, хоч верть-круть, а коли хочеш допомоги — теж створюй ринкові засади. «Ми підтримаємо в Україні тільки сильного реформатора, ким би він не був», — тактовно, але симптоматично для наших політиків сказав американець і повідомив, що однією з причин більшої допомоги Росії є саме швидкі темпи російських реформ.

Другою умовою можливої допомоги і Росії, і Україні є, за словами Бжезінського, виконання зобов'язань щодо ядерної зброї. Не почав би Єльцин виконувати СТАРТ, не було б і допомоги йому, сказав пан Бжезінський, але пояснив, що це — не плата за роззброєння, а саме допомога, бо коли Україна і Росія проголосили себе спадкоємцями СРСР, то повинні успадкувати й виконання союзних зобов'язань. Про українське затягування в самовизначенні з цього питання було сказано: воно створює враження того, що позиція України сьогодні не відповідає сказаному раніше, а поява ядерної України стривожила б світ, — і вона опинилася б в ізоляції. У США мало інформації про Україну, але немає антагонізму, та він може з'явитися, коли американці природно цікавляться, проти кого спрямовані українські ядерні ракети, м'яко повідомив Бжезінський.

Холоднувата, бо прагматична була й точка зору політика про можливість спеціальних американських гарантій безпеки України у вигляді якогось юридично-зобов'язувального документа, чого вимагають українські депутати. «Таких гарантій додатково не має ніхто у світі, то чому їх повинна мати Україна? Я не думаю, що в їх необхідності вдасться переконати світ», — сказав Бжезінський і додав, що світ і так не зацікавлений, щоб з Україною щось сталося, а отже, це і є головною гарантією української безпеки.

Не був З. Бжезінський очікуваним «українофілом» і в питанні україно-російських відносин. Він, визнавши, що в Москві є сили, які бажають політичної інтеграції України в СНД і перетворення Співдружності в новий Союз, однак, зазначив: майбутнє України й Росії, на його думку, — це сьогодення Канади і США: є політичний кордон, та нема економічного. Крім того, заявив, що США коли й виступлять посередником у двосторонніх відносинах, то сприятимуть налагоджуванню тільки загальних україно-російських відносин, але не, скажімо, розв'язання проблем ЧФ, боргів і активів Союзу тощо. Після цих слів стало зрозуміле здивування деяких американських колег, мовляв, чому Бжезінський про можливу російську загрозу Україні говорить у Києві, але ніколи — у Вашингтоні. Певно, прагматизм політика — це ще й уміння говорити потрібне в потрібному місці.

А ще, на мою думку, прагматизм політика в тому, щоб не розчаровуватися, а розчарувавшись — не ображатися, а робити потрібні висновки і зайве не замірюватися. Бо З. Бжезінський сказав і «проукраїнські» речі: по-перше, в США розуміють, що сильна Україна — це сильний засіб зробити майбутню Росію неімперіалістичною. По-друге, заявив, що Україні слід не тільки чекати на американські ініціативи, а й висувати свої. А от для цього й потрібний холодний душ. Щоб голови остудити. І думати, думати, думати... Є, виявляється, такий вид політичної діяльності...

Володимир СКАЧКО,
оглядач.

ВІД МІНІСТЕРСТВА УКРАЇНИ У СПРАВАХ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ І СПІЛКИ АРХІТЕКТОРІВ УКРАЇНИ

Міністерство України у справах будівництва і архітектури та Спілка архітекторів України повідомляють, що Мінбудархітектури України з 15 червня до 15 липня 1993 року провадять прийом робіт на здобуття Державних премій України з архітектури 1993 року.

Державні премії України з архітектури присуджуються за видатні архітектурні досягнення у створенні цивільних, промислових та сільських архітектурних комплексів, будівель і споруд, робіт у галузі містобудування, ландшафтної архітектури, благоустрою міст і селищ, реставрації пам'яток архітектури і містобудування, за наукові праці з теорії та історії архітектури, що мають важливе значення для подальшого розвитку архітектури і здобули широке громадське визнання.

На здобуття Державних премій України з архітектури можна висувати роботи, завершені не менш як за рік і не більш як за п'ять років до дати присудження премії.

Подання робіт на здобуття Державних премій України з архітектури провадять міністерства, державні комітети і відомства України, державні адміністрації областей та районів, міст Києва і Севастополя, виконком місцевих Рад народних депутатів, творчі, громадські організації, наукові установи, вищі навчальні заклади, проектні на науково-дослідні організації, трудові колективи.

З усіх питань, пов'язаних з висуненням робіт і оформленням матеріалів, звертатися до Міністерства України у справах будівництва і архітектури на адресу: Київ-133, бульвар Лесі Українки, 26, тел. 295-24-81, 295-59-92.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДИПЛОМАТИЧНІ ПРЕДСТАВНИЦТВА ТА КОНСУЛЬСЬКІ УСТАНОВИ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ В УКРАЇНІ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні

З метою забезпечення належних умов для здійснення дипломатичними представництвами та консульськими установами іноземних держав в Україні їх функцій **постановляю:**

Затвердити Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні (додається).

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
10 червня 1993 року
№ 198/93

I. Загальні положення

1. Дипломатичному представництву (посольству або місії) іноземної держави в Україні (далі — дипломатичне представництво), консульській установі (генеральному консульству, консульству, віце-консульству або консульському агентству) іноземної держави в Україні (далі — консульська установа) як органам іноземної держави, співробітникам дипломатичних представництв та працівникам консульських установ для здійснення їх функцій надаються передбачені цим Положенням привілеї та імунітети, що визначаються відповідно до Віденської конвенції від 18 квітня 1961 року про дипломатичні зносини та Віденської конвенції від 24 квітня 1963 року про консульські зносини.

2. Співробітники дипломатичних представництв та працівники консульських установ, яким надаються передбачені цим Положенням привілеї та імунітети, зобов'язані поважати закони України.

3. Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що містяться у цьому Положенні, то застосовуються правила міжнародного договору.

Передбачені цим Положенням правила можуть застосовуватись щодо дипломатичних представництв та консульських установ окремих іноземних держав, а також їх співробітників (працівників), виходячи з принципу взаємності.

II. Дипломатичні представництва

4. Глава дипломатичного представництва на рівні посла або посланника акредитується при Президентові України, а на рівні повіреного у справах — при Міністрові закордонних справ України.

5. Членами персоналу дипломатичного представництва є члени дипломатичного, адміністративно-технічного та обслуговуючого персоналу дипломатичного представництва.

Членами дипломатичного персоналу дипломатичного представництва (далі — члени дипломатичного персоналу) є члени персоналу дипломатичного представництва, які мають дипломатичний ранг.

Членами адміністративно-технічного персоналу дипломатичного представництва (далі — члени адміністративно-технічного персоналу) є члени персоналу дипломатичного представництва, які здійснюють адміністративно-технічне обслуговування дипломатичного представництва.

Членами обслуговуючого персоналу дипломатичного представництва (далі — члени обслуговуючого персоналу) є члени персоналу дипломатичного представництва, які виконують обов'язки щодо обслуговування дипломатичного представництва.

Співробітниками дипломатичного представництва є глава дипломатичного представництва та члени персоналу дипломатичного представництва.

6. Приміщення дипломатичного представництва, а також резиденція глави дипломатичного представництва та жилі приміщення членів дипломатичного персоналу є недоторканними. Доступ до цих приміщень може бути здійснений не інакше як за згодою глави дипломатичного представництва. Ці приміщення, наявне в них майно, а також засоби пересування дипломатичного представництва користуються імунітетом від обшуку, виїмки, реквізиції, арешту та виконавчих дій і не повинні використовуватись для цілей, не сумісних зі здійсненням функцій дипломатичного представництва.

7. Дипломатичне представництво та глава дипломатичного представництва мають право встановлювати Державний прапор та Державний герб акредитуючої держави на приміщеннях дипломатичного представництва, а також на резиденції та засобах пересування глави дипломатичного представництва.

8. Дипломатичне представництво може безперешкодно зноситися зі своїм урядом, з розташованими в Україні іншими представництвами та консульськими установами своєї держави, а також з дипломатичними та іншими представництвами і консульськими установами своєї держави в інших державах за допомогою всіх гідних засобів, у тому числі шифрованих або закодованих телеграм, а також дипломатичної пошти.

Дипломатичне представництво може встановлювати радіопередавачі та користуватися ними в установленому порядку.

9. Архіви, документи й офіційна кореспонденція дипломатичного представництва є недоторканними.

10. Дипломатична пошта не підлягає ні розпечатанню, ні затриманню. Усі місця, що становлять дипломатичну пошту, можуть містити тільки дипломатичні документи та предмети, призначені для офіційного користування, і повинні мати видимі зовнішні знаки, що вказують на їх характер.

Дипломатичний кур'єр, статус якого підтверджується офіційним документом, у якому вказана кількість місць, що становлять дипломатичну пошту, користується при виконанні обов'язків особистою недоторканністю і не може бути заарештований або затриманий.

Органи державної влади України надають дипломатичним кур'єрам всіляке сприяння та захист у виконанні службових обов'язків.

Положення абзаців 2 та 3 цього пункту застосовуються щодо тимчасових дипломатичних кур'єрів, призначених для разового перевезення дипломатичної пошти (дипломатичні кур'єри ad hoc).

Імунітети, що надаються тимчасовим дипломатичним кур'єрам, припиняються з моменту доставки ними дипломатичної пошти за призначенням.

На основі спеціальної угоди з іноземною державою дипломатична пошта може бути ввірена командирові цивільного літака, який не вважається дипломатичним кур'єром. В цьому випадку дипломатичне представництво може направити свого співробітника прийняти дипломатичну пошту безпосередньо від командира літака.

11. Порядок переміщення через митний кордон України майна дипломатичних представництв, митні пільги, що надаються главі дипломатичного представництва, членам персоналу дипломатичного представництва та членам їх сімей, визначаються законодавством України відповідно до норм міжнародного права.

12. Глава дипломатичного представництва і члени дипломатичного персоналу користуються особистою недоторканністю і не можуть бути заарештовані або затримані.

13. Глава дипломатичного представництва і члени дипломатичного персоналу користуються імунітетом від кримінальної, адміністративної юрисдикції України та юрисдикції судів України у цивільних справах.

Імунітет від юрисдикції України не поширюється на випадки, коли глава дипломатичного представництва і члени дипломатичного персоналу вступають у цивільно-правові відносини як приватні особи у зв'язку з позовами про належне їм нерухоме майно на території України, спадкування, а також у зв'язку з позовами, що випливають з їх професійної або комерційної діяльності, що здійснюється ними за межами службових обов'язків.

Глава дипломатичного представництва, члени дипломатичного персоналу підлягають юрисдикції України у разі згоди на це акредитуючої держави.

Глава дипломатичного представництва і члени дипломатичного персоналу не зобов'язані давати свідоцькі показання.

14. Правила, передбачені пунктами 12, 13 цього Положення, поширюються на членів сім'ї, які проживають разом з главою дипломатичного представництва, із членами дипломатичного персоналу, якщо члени сімей не є громадянами України.

15. Члени адміністративно-технічного персоналу і члени сімей, які проживають разом з ними, користуються, якщо вони не є громадянами України або не проживають в Україні постійно, привілеями та імунітетами, передбаченими пунктом 6 стосовно жилих приміщень і пунктами 12, 13 цього Положення, за тим винятком, що імунітет від адміністративної юрисдикції України та юрисдикції судів України у цивільних справах поширюється лише на дії, вчинені членами адміністративно-технічного персоналу при виконанні службових обов'язків.

16. Члени обслуговуючого персоналу, які не є громадянами України або не проживають в Україні постійно, користуються імунітетом, передбаченим пунктом 13 цього Положення щодо дій, вчинених при виконанні службових обов'язків.

17. Глава дипломатичного представництва, члени дипломатичного персоналу дипломатичного представництва іноземної держави в третій державі, які прямують транзитом через територію України, користуються особистою недоторканністю та іншими імунітетами, які необхідні для забезпечення їх проїзду. Це положення застосовується щодо членів їх сімей, які користуються привілеями та імунітетами і супроводжують зазначених осіб або прямують окремо, щоб приєднатися до них чи повернутися до своєї держави.

Дипломатичним кур'єрам, які прямують транзитом через територію України, надаються такі самі недоторканність і захист, як і дипломатичним кур'єрам, що прямують в Україну.

III. Консульські установи

18. Консульська установа виконує свої функції в межах консульського округу.

Місце знаходження консульської установи та межі її консульського округу визначаються угодою між Україною і відповідною іноземною державою.

19. До працівників консульської установи належать консульські посадові особи, консульські службовці та працівники обслуговуючого персоналу консульської установи.

До консульських посадових осіб консульської установи (далі — консульські посадові особи) належать особи, включаючи главу консульської установи, яким доручено виконання консульських функцій.

Главою консульської установи визнається призначений іноземною державою і прийнятий як такий Урядом України в особі Міністерства закордонних справ України генеральний консул, консул, віце-консул і консульський агент.

До консульських службовців консульської установи (далі — консульські службовці) належать особи, які здійснюють адміністративно-технічне обслуговування консульської установи.

До працівників обслуговуючого персоналу консульської установи (далі — працівники обслуговуючого персоналу) належать особи, які виконують обов'язки щодо обслуговування консульської установи.

20. Глава консульської установи може приступити до виконання своїх обов'язків після видачі йому Міністерством закордонних справ України консульської екзекватури.

21. Приміщення консульської установи є недоторканними. Доступ до цих приміщень може мати місце лише за згодою глави консульської установи або глави дипломатичного представництва відповідної іноземної держави в Україні.

Недоторканність цих приміщень не дає права використовувати їх для цілей, не сумісних з функціями консульського представництва.

22. На приміщенні консульської установи, а також на резиденції глави консульської установи і, коли це пов'язано з виконанням службових обов'язків, на засобах пересування глави консульської установи може вивішуватися Державний прапор та встановлюватися Державний герб акредитуючої держави.

23. Архіви, документи і офіційна кореспонденція консульської установи є недоторканними.

24. Консульська установа може зноситися зі своїм урядом, з розташованими в Україні дипломатичним представництвом і консульськими установами своєї держави, а також з дипломатичними представництвами і консульськими установами своєї держави в інших державах в порядку, передбаченому цим Положенням щодо дипломатичних представництв.

Правила, передбачені пунктом 10 цього Положення про дипломатичну пошту та дипломатичних кур'єрів, застосовуються щодо консульської валізи та консульських кур'єрів, за тим винятком, що у випадках, коли є серйозні підстави вважати, що консульська валіза містить щось інше, крім офіційної кореспонденції, документів та предметів, призначених для офіційного користування, органи державної влади України можуть вимагати розпечатання консульської валізи у присутності уповноважених цих органів. У разі відмови виконати вимогу органу державної влади України валіза повертається відправникові.

25. Консульські посадові особи користуються особистою недоторканністю і не можуть бути затримані або заарештовані інакше як у разі переслідування за вчинення тяжкого злочину або виконання вироку (ухвали, постанови) суду, що набрав законної сили.

Консульські посадові особи та консульські службовці користуються імунітетом від кримінальної, адміністративної юрисдикції України та юрисдикції судів України в цивільних справах щодо діяльності, яку вони здійснюють у межах службових обов'язків. Імунітет від юрисдикції України не поширюється на випадки пред'явлення позовів про відшкодування заподіяної дорожньо-транспортною пригодою шкоди.

Консульські службовці та працівники обслуговуючого персоналу не можуть відмовлятися давати свідоцькі показання.

Працівники консульської установи не зобов'язані давати показання з питань, пов'язаних з виконанням службових обов'язків, а також показання, що роз'яснюють законодавство акредитуючої держави.

У разі відмови консульських посадових осіб давати свідоцькі показання до них не можуть бути застосовані заходи примусу або покарання.

Держава, що представляється консульською установою, може відмовитись від привілеїв та імунітетів працівників консульської установи, передбачених цим пунктом.

26. Порядок переміщення через митний кордон України майна консульських установ, митні пільги, що надаються консульським посадовим особам, консульським службовцям, працівникам обслуговуючого персоналу, а також членам їх сімей, визначаються законодавством України відповідно до норм міжнародного права.

(Закінчення на 8-й стор.).

Продиктовано в номер

Вугілля на експорт

Кабінет міністрів дозволив понадквотовий експорт вугілля в 1993 році обсягом, який не перевищує 10 відсотків фактичного виробництва в 1992 році.
Міністерству зовнішніх економічних зв'язків разом з Державним комітетом по вугільній промисловості та Міністерством економіки доручено визначити відповідні обсяги понадквотового експорту і до 5 липня 1993 року довести їх до виробників і Державного митного комітету, а Міністерству економіки і Міністерству фінансів подати Кабінету міністрів проект рішення щодо механізму вилучення дотацій при експорті вугілля.

Для ліквідації наслідків стихії

Розпорядженням Кабінету міністрів України виділено кошти Закарпатській обласній адміністрації для ліквідації наслідків стихійного лиха, що сталося наприкінці 1992 року, та проведення робіт, передбачених програмою захисту території області від паводків, і Чернівецькій облдержадміністрації для ліквідації наслідків стихійного лиха, яке трапилось у березні цього року на об'єктах житлово-комунального господарства.

Чи відповість за скоєне генерал?

Розвал системи військової освіти з вини начальника відповідного управління Міністерства оборони України генерал-майора Ю.Прокоф'єва змусив координаційну раду молодіжної організації Спілки офіцерів України «Сокіл» звернутися із заявою до Президента України та міністра оборони. Волюнтаристська, антиукраїнська діяльність Ю. Прокоф'єва, говориться в заяві, призвела до цілковитої руїни у військових училищах. Те, що наробив генерал Прокоф'єв, класифікують як злочин перед народом і державою. Зруйновано матеріально-технічну і навчальну бази, розігнано професорсько-викладацький склад, підірвано боєздатність Збройних Сил України. Створена для перевірки «діяльності» Прокоф'єва комісія, на жаль, приховує діяння генерала, бо її голова генерал-полковник І. Біжан всіляко намагається захистити колегу.

Навчайтеся самбо і не бійтеся...

Днями на черговому брифінгу в МВС України було зазначено, що в десяти наших областях і в Республіці Крим знизилася вулична злочинність, менше зареєстровано умисних убивств, тяжких тілесних ушкоджень, зґвалтувань, крадіжок особистого майна громадян. Правда, тут же прозвучала й інша цифра — у тринадцяти областях України, а також у Києві та Севастополі так звана вулична злочинність зростає. Сьогодні патрульно-постова служба з суб'єктивних та об'єктивних причин здатна контролювати лише 20 відсотків території міст і сіл. Хто ж контролює інші 80 відсотків території, залишається здогадуватися. Перший заступник міністра внутрішніх справ В.Недригайло категорично заперечує чутки про поділ і контроль території злочинними угрупованнями та встановлення на ній їхніх законів.

Ледь не поцупили кордон

Про те, що останнім часом пильність наших прикордонників залишає бажати кращого, писалося не раз. І хіба можна мовчати, коли кордон стає все... прозорішим.
Нещодавно житель одного з буковинських сіл Глибоцького району уночі зрізав чималий шмат огороджувальної сітки державного кордону між Україною та Румунією і подався зі своїм вантажем додому. Та несподівано напоровся на хлопців-зеленопогонників, що відпочивали.
Якщо так буде і надалі, то невдовзі на наших рубежах залишаться тільки голі прикордонні стовпи з тризубами.

Впливова сила — земляки

Дніпропетровці зайвий раз переконалися, що справді гарно мати у чужих краях добрих земляків.

Спочатку в Україну до рідні приїхали дочки Валентини Шустер, яка ще у 1926 р. емігрувала до Німеччини: Ельфріда Хальф та Урсула Кюгель. Повернувшись додому, вони організували збір гуманітарної допомоги для Залізничної та другої дитячої поліклінік Дніпропетровська, де працюють їхні родичі-лікарі і де бракує ліків. Допомогу доставив спеціальний автопоїзд.

Щось новеньке

Інакше склалося з Ольгою Бібою, яка не так давно потрапила до Швеції і стала Ольгою Густавссон. У Швеції вона очолила партнерське культурницьке агентство, а тепер відкрила у Дніпропетровську українсько-шведський культурний центр «Орієнса», який опікуватиметься постійними контактами школярів та підлітків двох країн, взаємними візитами дитячих творчих колективів, фестивалями. Працюватиме ліцей, де українські діти будуть опановувати одразу кілька іноземних мов, вивчатимуть мистецтво та фольклор обох народів. А ще займатимуться спортивним орієнтуванням, вельми популярним у Швеції.

На презентацію «Орієнси» завітали посол Швеції в Україні Мартін Халлквіст з дружиною, аташе з питань культури Сольвейг Халлквіст.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ

День оцей приємний вдвічі?

Рада міністрів Республіки Крим прийняла постанову про встановлення Державних премій Республіки Крим за кращі досягнення в галузі літератури та мистецтва, архітектури, науки, народного господарства. Їх присуджуватимуть щорічно і вручатимуть 6 травня, в день Конституції Республіки Крим.

Олександр ПІЛАТ.

Співробітництво

Для наших дітей

Дитинство — це казка, це сміх, веселощі, гра. Але їх затьмарює подих аж ніяк не казкового чорнобильського дракона. Щоб захиститися від нього, потрібні найсучасніші медичні прилади і препарати з усього світу. Де їх узяти? Батькам часом й іграшку не під силу придбати.

Дітям, що лікуються у Київській обласній дитячій лікарні № 2, як і багатьом іншим, допомогли дорослі з міжнародної Спілки «Чорнобиль». Завдяки давнім зв'язкам з Баварським Червоним Хрестом у лікарні встановлено американське, японське, австрійське обладнання. З'явилася надія на повернення казки...

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Можемо?!

Зірка з Мадрида

Золотої зірки «Звід Європи» удостоєно колектив Ясинуватського машинобудівного заводу. Це відзнака за успіхи у виробництві та за якість продукції.

Гірничо-прохідницька техніка підприємства користується широким попитом на європейському та світовому ринках. Відзнаку ясинуватським машинобудівникам буде вручено у штаб-квартирі конвенції «Золота зірка» у Мадриді. Фірми майже ста країн використовують авторитетний знак у рекламі та каталогах.

Валентин ЮХИМЕНКО.

Успіх з Парижа

Сертифікат якості вручено запорізькому підприємству «Мотор Січ» та моторному конструкторському бюро «Прогрес» у міжнародному аерокосмічному салоні Ле Бурже у Франції.

Документ засвідчує: система якості на підприємствах відповідає вимогам міжнародних стандартів ІСО серії 9000, виданої відомою й авторитетною у всьому світі французькою фірмою «Бюро верітас», яка спеціалізується на сертифікації аерокосмічної техніки. Це перша така відзнака серед підприємств авіаційної промисловості не тільки України, а й усіх країн СНД.

— Успіху досягнуто у складних умовах економічної кризи, — говорить генеральний директор підприємства «Мотор Січ» В. Богуслаєв. — Міжнародне визнання високого рівня і надійності нашої продукції — це не тільки авторитет, а й вихід українських авіадвигунів на світовий ринок.

Анатолій КАРИЙ.

Хто шукає, той знаходить

Згідно з договором про співробітництво з німецькою фірмою «Хойзер», Донецький металургійний завод виготовлятиме підвіски для легкових і вантажних автомобілів, а також для залізничних вагонів без допомоги суміжників, які до цього, скажімо, калібрували прокат. Запропонована німцями технологія дозволяє оволодіти усім технологічним циклом виробництва підвісок. Слід зауважити, що на світовому ринку одна підвіска коштує 40 доларів.

Валентин ЮХИМЕНКО.

Пам'ять

Велика рідня

Короваєм на вишитому рушнику, величальною піснею хорового колективу «Оберег» із села Свідівок зустріли у річпорту Черкас учасників Міжнародного круїзу «Спадщина-93». На теплоході «Леся Українка» прибули народний депутат України Степан Пушик, представники української діаспори з США, Канади, Росії, Естонії, Молдови, інших республік колишнього СРСР. Найбільше гостей з Південної Америки — Бразилії, Парагваю, Аргентини. Українська громада цих країн відзначає нинішнього року 100-річчя поселення українців у Латинській Америці. Круїз для нащадків перших поселенців — це подарунок України своїм далеким, але безмежно рідним дітям, закинутим на чужину.

Протягом дня учасники подорожі побували у краєзнавчому та художньому музеях, на пагорбі слави, в єдиному у світі музеї однієї книжки — «Кобзаря», відвідали старовинне козацьке село Мошни.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Зверніть увагу

Віч-на-віч з жандармами

Протягом тижня з дружнім візитом в Україні перебувала делегація Національної жандармерії Франції, до якої увійшли слухачі вищого військового училища НЖД в місті Мелуні. Очолював делегацію заступник начальника учбового відділу НЖД підполковник Жан-Батіст Мартіні.

Гості зустрілися з командуванням Національної гвардії України, мали розмову з особовим складом у Першому полку НГУ, Окремій бригаді з охорони посольства та дипломатичних представництв, Харківському вищому військовому училищі, Олександрійській вертольотній бригаді, Одеському об'єднаному училищі тощо.

Разом з цим, жандарми ознайомилися з історичними та культурними пам'ятками України і навіть встигли відпочити на базі гвардійського санаторію «Тополька», що біля Чорного моря.

Ігор КРОЛЬ, лейтенант гвардії.

Наука

Вистачило б... нобелівських премій

«Круглий стіл» «Наука. Технології. Прогрес» відбувся в Київському інституті проблем реєстрації інформації АН України. Ініціаторами його проведення стали товариство «Україна — Японія» і асоціація «АССО — УНІТІ».

Уперше українські вчені обрали собі в партнери японських науковців. І вперше ті не відмовилися. Науковці України запропонували понад 10 напрямів співпраці. Найперше — це спільні дослідження в галузі інформатики, медицини, фізики. А україно-японські розробки моделі інформаційного забезпечення НТР і методів забезпечення високої надійності й живучості складних технічних структур, комплексів, систем і мереж, на думку доповідача М.Кононенка, можуть стати в майбутньому об'єктом уваги навіть Нобелівського комітету.

Найближчим часом проекти, запропоновані українськими вченими, пройдуть експертизу в престижних японських фірмах і наукових центрах, запевнив перший секретар посольства Японії в Україні Тацухіко Касаї, який взяв участь у розмові за «круглим столом».

Артем КЛЮЧНИКОВ.

ВИГОДА БУДЕ ОБОПІЛЬНА

Цікаві думки завжди заслуговують на увагу. Саме тому ми вирішили запропонувати читачам «ГУ» статтю сина відомого американського політолога Збігнева Бжезінського — Яна. Ян Бжезінський, випускник Гарвардського університету, працював у Раді Національної Безпеки США, був консультантом у міністерстві оборони своєї країни.

Уже кілька місяців Ян Бжезінський працює в Україні, в київському Міжнародному інституті з питань світової та регіональної безпеки. Статтю друкуємо з невеликими скороченнями.

Розповсюдження ядерної, хімічної, біологічної, а також звичайної зброї непокоїть увесь світ. Хоча Об'єднані Нації і працюють над цією проблемою, все ж режими контролю за її нерозповсюдженням і досі є недостатні та неузгоджені. Як на мене, для кращої координації цих питань, для створення ефективнішого механізму контролю і перевірки слід заснувати в Києві Центр ООН з нерозповсюдження зброї (ЦНЗ). Чому саме в Києві? Розташований в українській столиці, ЦНЗ був би неподалік від регіонів, де існує найбільша загроза розповсюдження всіляких озброєнь. Йдеться, зокрема, про колишній радянський блок. Крім того, погодившись на його розташування, Україна ще раз довела б, що є незалежною західною державою, відданою цінностям, нормам та політиці міжнародного співтовариства в епоху після закінчення «холодної війни».

Потреба об'єднання зусиль проти розповсюдження зброї

Сьогодні діють шість міжнародних режимів контролю за нерозповсюдженням ядерних, хімічних, біологічних арсеналів та звичайних озброєнь. І все ж вони, зазначається у недавньому звіті Інституту Брукінгса, є «розрізнені, недостатньо розвинуті та скоординовані».

ЦНЗ ж відіграватиме ключову роль у подоланні цих недоліків. Але для того, щоб стати ефективним, центрові належить не лише збирати інформацію, яка стосуватиметься угод щодо ядерної, хімічної, біологічної зброї та звичайних озброєнь, йому слід стати механізмом кращої координації усіх режимів контролю за нерозповсюдженням зброї. А в разі можливості, і їх об'єднання.

Центр з нерозповсюдження зброї, де працюватимуть фахівці ООН, відповідальні за перевірку і контроль виконання укладених договорів, дасть можливість об'єднати ресурси та інформацію. Об'єднання режимів контролю за нерозповсюдженням зброї допоможе зробити їх набагато ефективнішими та всеохоплюючими. Як установа Організації Об'єднаних Націй ЦНЗ сприяв би також активнішій участі Ради Безпеки в зусиллях, спрямованих проти розповсюдження зброї по світу.

Вигоди для Києва

Відкриття в українській столиці Центру ООН з нерозповсюдження зброї доповнило б рішення НБСЄ про розміщення у Варшаві та Празі відповідно Центру за демократію та Центру для розв'язання кризових ситуацій. Після відкриття зазначених центрів зросла міжнародна репутація Польщі та Чеської Республіки, активізувалась участь цих двох країн у вирішенні загальноєвропейських справ. А в разі відкриття в Києві ЦНЗ ООН Україна отримає ще більші вигоди. А саме:

зросте міжнародний престиж Києва. Маючи на своїй території важливу інституцію ООН, Україна зміцнила б свою репутацію незалежної держави, відданої справі міжнародної стабільності та миру;

центр ООН з нерозповсюдження зброї забезпечив би значно більшу постійну міжнародну присутність у Києві. Він може стати для України додатковим джерелом інформації про правові, політичні та військові аспекти проблем міжнародної безпеки, а також про політику в цій галузі різних держав;

за існування центру весь світ, насамперед Захід, дізнався би більше про Україну та її інтереси в галузі безпеки. Сьогодні ж брак достатньої інформації з обох сторін найбільше шкодить встановленню тісніших зв'язків України з рештою світу. Збільшення міжнародної присутності на українській землі допомогло б світовій громадськості краще зрозуміти законні інтереси вашої держави, ту значну роль, яку вона може відігравати,будучи активним членом світового співтовариства;

ви також могли б скористатися із настійного прагнення Заходу, Сполучених Штатів зокрема, розвивати та зміцнювати режими контролю за нерозповсюдженням зброї. Активна підтримка та відповідні кроки у цьому з боку України тісніше пов'язали б вашу країну із західною політикою, поглибили б україно-американські відносини.

Підтримавши, зі свого боку, заснування у Києві ЦНЗ, адміністрація Б.Клінтона може зміцнити зусилля щодо нерозповсюдження зброї і водночас запевнити Україну, що про неї не забудуть після усунення ядерних озброєнь з її території. Отже, питання нерозповсюдження зброї може перетворитися з джерела конфронтації між США та Україною у стимул до тіснішого співробітництва.

Підготували до друку **Нестор ГУЛА та Ігор ГРУШКО.**

З «гарячих» точок

УМОВИ ЗАВЖДИ ДИКТУЮТЬ ПЕРЕМОЖЦІ

А переможцями себе вважають серби. Особливо тепер, коли план Венса та Оуена, за яким Боснія поділялася б на десять областей, остаточно розвалився. В Копенгагені, де відбулася зустріч міністрів закордонних справ країн Європейського Співтовариства, це визнав навіть Сайрус Венс. «План розірвали на наших очах», — сказав він на прес-конференції.

Ще тиждень тому з-за кордону дали зрозуміти, що Вашингтон не проти розподілу Боснії на три міні-держави — сербів, хорватів та мусульман, аби на Балканах запанував мир. І ось тепер 12 найбільш розвинутих країн Європи підтримали цю ідею. Щоправда, вони продовжують сподіватися, що утворення цих трьох держав відбуватиметься в рамках боснійсько-герцеговинської конфедерації. Однак, на думку деяких оглядачів, таку конфедерацію буде дуже важко створити. Очевидно, мусульманам доведеться задовольнитися невеликим анклавом з центром в Сараєві. Нині серби володіють понад 70 відсотками Боснії. Разом з хорватами вони продовжують етнічне чищення. І малоймовірно, що хтось з них поступиться завойованими районами. Більше того, треба очікувати, що в близькій перспективі боснійські серби та хорвати возз'єднаються відповідно з Сербією та Хорватією.

А що ж мусульмани, їхній лідер Алія Ізетбегович, який був проти утворення в Боснії трьох держав за етнічним принципом? Після зустрічі в Копенгагені з представниками Данії, Бельгії та Великобританії він пообіцяв порадитися зі своїми однодумцями в Сараєві.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

На мистецькому терені

КИЇВСЬКЕ НАТХНЕННЯ ДЛЯ ДУШІ

Виставку живопису канадського художника українського походження Славка Микосовського відкрито днями в Києво-Могилянській академії. Майстер прибув в Україну кілька місяців тому і вже встиг підготувати власну прем'єру.

С. Микосовський закінчив Школу мистецтв Челсі при Лондонському інституті і прийхав до Києва, за його словами, щоб позбутися тієї стагнації душі, яка оволоділа ним в Англії. Художника цікавить перш за все символічність світу. На його думку, з багатьох витворів людських рук українські писанки напрочуд ясно передають саме символічність нашого буття.

Нестор ГУЛА.

А як у них?

З АРМІЇ — У ПОЛІЦІЮ

Як повідомив недавно глава нью-йоркської поліції Реймонд Келлі, довірене йому управління проводить зараз активну кампанію з вербування кадрів серед американських військовослужбовців. На думку Келлі (він сам у молодості служив у морській піхоті), кадрові військові — саме та сила, яка, набувши необхідного досвіду роботи в поліції, зможе підтримувати порядок у найбільшому місті Сполучених Штатів.

«Вони одержали військову підготовку, вміють поводитися зі зброєю, знають, що таке субординація», — підкреслив, у свою чергу, начальник відділу кадрів управління поліції Філіпп Бенкс. Співробітники відділу вже побували на ряді військових баз на так званих «вербувальних ярмарках», де зацікавлені представники федеральних, штатних або муніципальних установ, а також іноді приватного бізнесу пропонують військовослужбовцям, у яких закінчується термін контрактів, різноманітну роботу.

За словами Бенкса, на 11 тисяч вакантних місць в нью-йоркській поліції вже подали заяви 45 тисяч військовослужбовців. Багатьох приваблює зарплата, що з першого дня роботи становить 28 тисяч доларів на рік і протягом п'яти років піднімається до 48 тисяч доларів.

Олександр ПАХОМОВ.

Нью-Йорк.

На знімку: ось з таких бравих солдатів можуть вийти відмінні поліцейські.

Експрес-інформація

Президентські повноваження — главі парламенту

Усунути з поста Президента Азербайджану А.Ельчибея — таке рішення ухвалив у ніч на п'ятницю Міллі меджліс країни. Всі президентські повноваження передано Г.Алієву. Перед цим А.Ельчибей спробував зберегти за собою президентський статус, відправивши факсом з Нахічевані в Баку указ, згідно з яким передавав усі владні повноваження Г.Алієву, але відмовлявся залишити пост глави держави. Однак більшість депутатів не підтримала Президента. Тим часом глава збройної опозиції полковник С.Гусейнов заявив, що жодна країна не повинна втручатися у внутрішні справи незалежного Азербайджану. Він також сказав, що готовий працювати на будь-якій державній посаді, якщо цього вимагатиме народ.

Серби готові поступитися

Боснійські серби готові укласти мир, якщо воєнні дії в Боснії і Герцеговині буде негайно припинено, заявив лідер сербської громади в цій республіці Р.Караджич. Він сказав, що за такої умови його сторона готова віддати до чотирьох тисяч квадратних кілометрів території та кілька міст, що їх утримують сьогодні сербські сили. Серби також готові віддати мусульманам Сараєво, з'єднавши його коридором з Центральною Боснією, але натомість одержати міста Горажде і Сребреницю.

Талони і долари замінить лит

Останній етап грошової реформи розпочався вчора в Литві. До обігу вводиться національна грошова одиниця — лит та його сота частина цент. Тимчасові гроші — талони — вилучатимуть з обігу до 20 липня шляхом обміну на лити в пропорції сто до одного. Надалі всі взаєморозрахунки виконуватимуться лише в національній валюті. Президент Литви А.Бразаускас назвав введення лита історичною подією.

Курди оголошують війну Туреччині

Про початок «широкомасштабної війни проти Туреччини» оголосив Фронт визволення Курдистану, одна з організацій — союзників Курдської робітничої партії, що виступає за створення незалежної держави курдів. У заяві Фронту сказано, що однією з головних причин такого рішення стало ігнорування світовим співтовариством варварських дій офіційних турецьких властей у Курдистані.

Росії нагадують про обов'язки

Із зверненням до Генерального секретаря ООН, Президента і Верховної Ради Росії виступив парламент Грузії. Як сказано в документі, звернення спричинене багаторазовими порушеннями абхазькою стороною угоди про припинення вогню. Грузинський парламент закликав вжити всіх необхідних заходів щодо виконання Росією взятих на себе обов'язків дотримання територіальної цілісності Грузії та невтручання в її внутрішні справи.

Продовжити мораторій

на ядерні випробування закликав США, Росію та Францію Європейський парламент. Термін дії мораторію завершується першого липня. Поновлення ядерних випробувань, зазначається у прийнятому на сесії Європарламенту документі, «може активно сприяти розповсюдженню ядерної зброї».

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

ПОЛОЖЕННЯ

Про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні

(Закінчення. Початок на 5-й стор.).

IV. Заключні положення

27. Привілеї та імунітети, передбачені цим Положенням для членів дипломатичного персоналу, поширюються на представників іноземних держав, на членів парламентських і урядових делегацій іноземних держав, які прибувають в Україну для участі в міждержавних переговорах, міжнародних конференціях і нарадах або з іншими офіційними дорученнями, а також на членів їх сімей, які їх супроводжують і не є громадянами України.

Представники іноземних держав, члени парламентських і урядових делегацій іноземних держав, які прямують для тих самих цілей транзитом через територію України, а також члени їх сімей, які їх супроводжують і не є громадянами України, користуються особистою недоторканністю та іншими імунітетами, що необхідні для забезпечення їх проїзду.

28. Привілеї та імунітети, що надаються в Україні міжнародним міжурядовим організаціям, представництвам іноземних держав при цих організаціях, а також їх посадовим особам, визначаються відповідними договорами, в яких бере участь Україна.

29. Належність до осіб, які користуються зазначеними в цьому Положенні привілеями та імунітетами, за винятком осіб, згаданих у пунктах 10, 17, 24 і 27, посвідчується документами, що видаються Міністерством закордонних справ України.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 23 червня 1993 р. № 469 Київ

Про обмеження торговельних і постачальницько-збутових надбавок (націнок)

З метою стримування темпів зростання цін у галузі торговельної та постачальницько-збутової діяльності, Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Установити для всіх суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форм власності, що займаються торговельною і постачальницько-збутовою діяльністю, граничний рівень торговельної та постачальницько-збутової надбавки (націнки) реалізації товару (продукції) кінцевому споживачеві незалежно від кількості його перепродажу в розмірі 50 відсотків до ціни вітчизняного виробника.

До ціни виробника, торговельної та постачальницько-збутової надбавки (націнки) додаються: фактичні транспортні витрати; витрати на сплату відсотків за користування банківським кредитом, але не вище ставки рефінансування Національного банку України на дату отримання кредиту в розрахунку фактичного користування кредитом не більше 60 днів (на весь строк реалізації товару кінцевому споживачеві); фактичні витрати на страхування майна або комерційних ризиків.

2. На імпортований товар граничний рівень торговельної та постачальницько-збутової надбавки (націнки) встановлюється у розмірі 50 відсотків до митної вартості товару.

До митної вартості імпортованого товару, торговельної та постачальницько-збутової надбавки (націнки) додаються:

фактичні транспортні витрати;

імпортне (ввізне) мито за ставками Єдиного митного тарифу та митні збори;

витрати на сплату відсотків за користування банківським кредитом не вище ставки рефінансування Національного банку України на дату отримання кредиту з розрахунку фактичного строку користування кредитом, але не більше 90 днів, — у разі використання позичкових сум на придбання іноземної валюти (на весь строк реалізації товару кінцевому споживачеві);

витрати на сплату відсотків за користування банківським кредитом у іноземній валюті за ставками лондонського ринку короткострокових міжбанківських кредитів (ЛІБОР) плюс 2 відсотки річних з розрахунку фактичного строку користування кредитом, але не більше 90 днів, — у разі використання позичкових сум на придбання імпортних товарів (на весь строк реалізації товару кінцевому споживачеві);

фактичні витрати на страхування майна або комерційних ризиків.

3. Конкретний розмір надбавок (націнок) на користь окремих продавців визначається за погодженням сторін у межах зазначених граничних рівнів.

Ціна виробника, митна вартість, включаючи митний тариф, транспортні витрати та торговельна і постачальницько-збутова надбавка (націнка) в рахунках-фактурах відображаються окремо.

4. Порядок, передбачений пунктами 1—3 цієї постанови, не поширюється на товари, які вивозяться (експортуються) за межі України, реалізуються на території України за іноземну валюту з додержанням вимог валютного законодавства України та на товари, щодо яких порядок встановлення націнок визначено постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 1993 року № 403 «Про внесення змін до регулювання цін і тарифів».

5. Надати право Міністерству економіки визначати:

перелік товарів, на які рівень торговельних надбавок (націнок) не обмежується;

інші строки користування кредитом у разі реалізації товарів довгострокового зберігання.

6. Надати право здійснювати регулювання торговельних і постачальницько-збутових надбавок (націнок) у межах граничних рівнів, встановлених цією постановою:

міністерствам і відомствам — на товари і продукцію, які реалізуються (постачаються) підвідомчими підприємствами в межах державного замовлення (контракту);

Раді Міністрів Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям — на товари і продукцію, які реалізуються (постачаються) в межах регіонального замовлення (контракту) та на соціально значущі товари за переліком згідно з додатком.

7. У разі кінцевої реалізації товару споживачеві з перевищенням граничного рівня торговельної чи постачальницько-збутової надбавки (націнки) підприємства та їх службові особи притягуються до відповідальності згідно з чинним законодавством. За відсутності угод про конкретний рівень надбавок в межах граничного розміру та відповідних записів в рахунках-фактурах сума перевищення граничного рівня надбавок стягується з кожного із посередників, які порушили зазначені вимоги.

8. Контроль за правильністю застосування підприємствами торговельних і постачальницько-збутових надбавок (націнок) покладається на Державну інспекцію з контролю за цінами Міністерства економіки, Головну державну податкову інспекцію, державні інспекції з контролю за цінами по Республіці Крим, областях, містах Києву і Севастополю та державні податкові інспекції по Республіці Крим, областях, районах, містах і районах у містах.

9. Міністерству фінансів і Міністерству економіки у двотижневий строк затвердити Положення про порядок реалізації та ведення бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з продажем товарів.

10. Визнати такими, що втратили чинність, пункт 2 розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 червня 1992 р. № 329, розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 1992 р. № 468 і постанову Кабінету Міністрів України від 27 березня 1993 р. № 232 «Про обмеження торговельних і постачальницько-збутових надбавок (націнок)».

11. Ця постанова набуває чинності з 7 липня 1993 року.

Прем'єр-міністр України Л. КУЧМА.
Міністр Кабінету Міністрів України В. ПУСТОВОЙТЕНКО.

ДОДАТОК
до постанови Кабінету Міністрів України від 23 червня 1993 р. № 469

ПЕРЕЛІК
продукції і товарів для населення, щодо яких Радою Міністрів Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими держадміністраціями може здійснюватися регулювання розміру торговельних і постачальницько-збутових надбавок (націнок) в межах граничного рівня

Крупи (перлова, вівсяна, манна, пшоно)
Макаронні вироби (за винятком групи «Екстра»)
М'ясо та м'ясопродукти
Жири тваринні харчові
Ковбаси варені, сосиски, сардельки
Олія
Маргаринова продукція
Молоко, кефір, сир знежирений
Сіль
Сірники
Мило господарське

Міністр Кабінету Міністрів України В. ПУСТОВОЙТЕНКО.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Питання Адміністрації Президента України

З метою усунення паралелізму в роботі Адміністрації Президента України та Кабінету Міністрів України, **постановляю:**

1. Ліквідувати:

Соціально-економічну раду Президента України та апарат Радника Президента України з соціально-економічних питань;

Комісію Президента України з питань науки та апарат Радника Президента України з питань науки;

Комісію Президента України з політико-правових питань та групу організаційної роботи апарату Радника Президента України з політико-правових питань;

Комісію Президента України по зв'язках з міжнародними фінансовими установами та контролю за зовнішньоекономічною діяльністю та апарат Радника Президента України з зовнішньоекономічних питань.

У зв'язку з цим внести відповідні зміни до Указів і Розпоряджень Президента України.

2. Секретарю Адміністрації Президента України М. Хоменку подати пропозиції щодо змін до Положення про Адміністрацію Президента України, структури і штатів Адміністрації Президента України у відповідності з цим Указом.

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
24 червня 1993 року.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 16 червня 1993 р. № 457 Київ

Про порядок укладання шлюбного контракту

Відповідно до статті 27 Кодексу про шлюб та сім'ю України Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Затвердити Порядок укладання шлюбного контракту, що додається.

Прем'єр-міністр України Л. КУЧМА.
Міністр Кабінету Міністрів України В. ПУСТОВОЙТЕНКО.

Порядок укладання шлюбного контракту

1. Шлюбний контракт між особами, які одружуються, укладається за їхнім бажанням до реєстрації шлюбу і набуває чинності з моменту його реєстрації. За бажанням сторін шлюбний контракт може укладатись у присутності свідків.

2. У шлюбному контракті передбачаються майнові права і обов'язки подружжя, зокрема, питання, пов'язані з правом власності на рухоме або нерухоме майно як придбане до шлюбу, так і під час шлюбу, на майно, одержане в дар чи успадковане одним з подружжя, а також питання, пов'язані з утриманням подружжя, та інші. У шлюбному контракті можуть вирішуватись питання про порядок погашення боргів за рахунок спільного чи роздільного майна. Можуть також передбачатися немайнові, моральні чи особисті зобов'язання.

Умови шлюбного контракту щодо переходу права власності на нерухоме та інше майно, якщо законодавством передбачений спеціальний порядок набуття цього права, вважаються виконаними лише після належного оформлення.

3. Умови шлюбного контракту не можуть погіршувати становище подружжя порівняно з законодавством України.

4. Шлюбний контракт укладається за місцем проживання однієї із сторін або за місцем реєстрації шлюбу.

5. У випадках зниження шлюбного віку відповідно до чинного законодавства укладання шлюбного контракту неповнолітніми провадиться за згодою їх батьків чи інших законних представників.

6. Для укладання шлюбного контракту встановлюється обов'язкова нотаріальна форма.

7. Шлюбний контракт може включати положення про зміну його умов. Такі зміни можуть бути внесені за згодою сторін протягом існування шлюбу договором, який укладається у порядку, передбаченому для укладання шлюбного контракту.

8. Шлюбний контракт визначається судом недійсним у випадках недодержання умов цього Порядку, або укладання контракту після реєстрації шлюбу, а також у разі погіршення становища будь-якого з подружжя порівняно з законодавством України.

9. При розірванні шлюбу та визнанні його недійсним майнові спори, спори про дітей та інші вирішуються судом на підставі чинного законодавства з урахуванням умов шлюбного контракту.

10. Кожна сторона у шлюбному контракті має право на судовий захист у разі недодержання іншою стороною умов шлюбного контракту.

11. Державне мито за посвідчення шлюбного контракту справляється у розмірі, передбаченому підпунктом «е» пункту третього статті 3 Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито».

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння почесного звання «Заслужений працівник культури України»

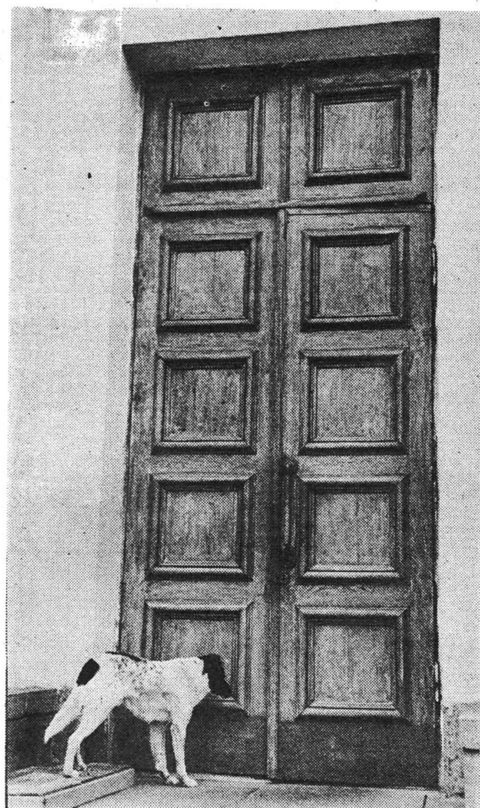
За багаторічну плідну роботу по зміцненню зв'язків і взаєморозуміння між українським і австрійським народами присвоїти почесне звання «Заслужений працівник культури України» Борису Ямінському — журналісту, громадянину Австрії.

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ
21 червня 1993 року.

ЖИТТЯ СОБАЧЕ

Життя собаче — це коли холодно і хочеться їсти. А ще — коли хочеться гавкати.

Все одно на кого. Аби гавкати.

У собаки є друг — людина. Друг, скажемо, такий собі. І по загривку може дати, і на вулицю вигнати. Та й взагалі, всі нещастя в собачому житті — від друга.

А все ж накажуть собаці: «Служити!» — і він служить. Дім охороняє, злочинців ловить, дітей бавить. Послужний список у наших коллі, сенбернарів, фокстер'єрів, бульдогів, догів, пуделів, болонок та й безпородних славних дворняжок досить великий. А найбільша їхня заслуга в тому, що допомагають людині бути людиною. Змалечку. З тієї самої миті, коли веселе, грайливе цуценя перестрибне через поріг просто до рук очманілого від щастя малюка.

Останнім часом усі ми стали свідками «собачого буму». З одного боку — у самих «життя собаче», як каже моя знайома тітка Гапка, а з другого — зворушує щире прагнення людей пережити всі злигодні разом зі своїми меншими друзями.

О, в них є чого повчитися! Хоча мудра собака ніколи не гавкає даремно.

Навіть коли дуже хочеться.

Я. ЗОРІВНА.

Фото: Валерія Інютіна, Миколи Тищенка, Михайла Сачка, Андрія Котлярчука, В'ячеслава Пушкарева, Василя Лисенка, Олександра Клименка, Олександра Колесника, Анатолія Лісовицького, Бориса Рибакова.

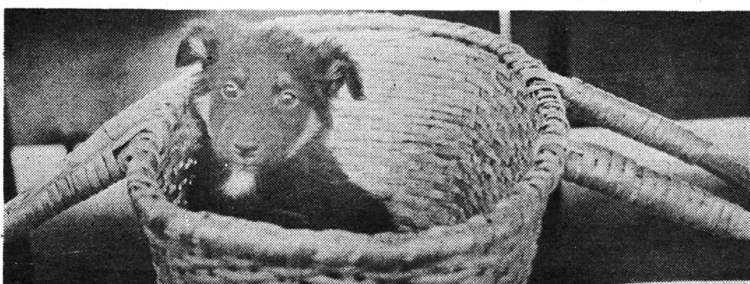

Ринкові студії

ЧИ ВАРТО КЛАСТИ ЯЙЦЯ В ОДИН КОШИК?

або Десять порад вдалого обрання інвестиційно-приватизаційного фонду

Населення України майже повністю позбавлене навичок орієнтації у ринковому середовищі. Тож не дивно, що багатьох майбутня приватизація не стільки радує, скільки лякає своєю таємничістю. Таким громадянам здається, що майже всі «ласі шматки» давно розділені між мафіозними структурами і що простій людині вже ні на що розраховувати. Але насправді ситуація не безвихідна. Справа у тому, що серед розмаїття ринкових інститутів існують спеціалізовані інвестиційні посередники (інвестиційні компанії, фонди та ін.), які для багатьох власників приватизаційних рахунків можуть стати своєрідною ниткою Аріадни у лабіринті майбутньої приватизації.

Іcправді, як свідчить досвід приватизації у колишніх комуністичних країнах, одним з головних її наслідків є активізація діяльності інвестиційно-приватизаційних фондів. Отож можна цілком впевнено передбачити, що «бум» інвестиційних посередників уже найближчим часом розпочнеться і в Україні. Але якщо створення комерційних банків та товарних бірж мало позначилось на житті більшості громадян України, то діяльність інвестиційних інститутів матиме безпосереднє відношення до широких прошарків суспільства.

Інвестиційні посередники здійснюють купівлю і продаж різних видів паперів з метою виплати своїм акціонерам високих та стабільних доходів. Як бачимо, у цьому випадку інвестиції не означають звичних капіталовкладень у виробництво, а полягають у ефективному розміщенні коштів інвесторів у різноманітних цінних паперах. Наприклад, під час української приватизації інвестиційні посередники будуть акумулювати їм приватизаційні папери і купувати за їх рахунок акції перспективних підприємств.

Більшість інвестиційних посередників мають професійні експертні служби, які ретельно слідкують за найменшими змінами у фінансовій кон'юнктурі. Для цього навіть розроблені спеціальні пакети комп'ютерних програм, які значно полегшують ці дослідження. В результаті інвестиційні інститути мають більше можливостей для отримання прибутків на коливання курсів цінних паперів та інших змінах на фондовому ринку.

Крім того, інвестиційні посередники можуть забезпечити своїм клієнтам і більшу стабільність доходів. Це стало можливим завдяки «диверсифікації інвестиційного портфеля». Суть диверсифікації вдало характеризує давня мудрість, яка радить не класти яйця в один кошик. Отож інвестиційні посередники і вкладають кошти у різноманітні акціонерні товариства, які діють у незалежних галузях економіки. Якщо окреме підприємство і навіть галузі не виправдають сподіваних очікувань, то це мало позначиться на загальних доходах власників акцій інвестиційних посередників. Цілком очевидно, що самостійний акціонер не в змозі у такій мірі диверсифікувати свої акції, і тому рівень його доходів на цінні папери менш стабільний.

Хоча інвестиційні посередники й суттєво полегшують проблему вигідного розміщення коштів у цінних паперах, але в той же час існує інша не менш складна проблема: як з їх числа обрати такий, який дійсно може подолати труднощі професійного інвестування.

Насамперед, слід поцікавитися, які цілі переслідує той чи інший інвестиційний посередник, з'ясувати, у яких галузях та цінних паперах концентруються його інвестиції. Якщо інвестор має на меті швидке зростання дивідендів, навіть за рахунок більшого ризику, то слід звернути увагу на ті інвестиційні інститути, що купують акції підприємств передових галузей. Останні впроваджують найновіші технічні досягнення, які в разі успіху можуть принести дивіденди, вищі за звичайні. Але слід бути обачним, оскільки в цьому випадку високий ризик, а значить — і можливість збитків, так би мовити: «або пан, або пропав».

Інші інвестиційні посередники роблять ставку на більш стабільні джерела прибутків (акціонерні товариства з стійкою репутацією, базові галузі і т. п.). Якщо інвестор хоче уникнути ризику, то обере саме цих посередників.

Важливим є і те, які види цінних паперів інвестуються. В країнах з розвиненим ринком цінних паперів посередники першого типу (тобто ті, які роблять ставку на зростання дивідендів) звичайно концентрують інвестиції у простих акціях. А якщо ж метою є стабільність доходів, то інвестиції розміщуються у привілейованих акціях та облігаціях. Таким чином інвестор має визначитися з своїми пріоритетами і зупинити вибір на інвестиційному посереднику з відповідною структурою інвестиційного портфеля.

Інвестор має проаналізувати склад засновників інвестиційного посередника. Так, присутність у ньому великих і добре відомих підприємств, організацій і фінансових установ є позитивним аргументом правильності вашого вибору. Адже не тільки ви, але й засновники розраховують на прибутковість і надійність своїх вкладів. Вони грошей на вітер не кидають і тому вже добре поміркували про доцільність і перспективність створення нової ринкової структури. Отож будьте певні: такий інвестиційний посередник є менш вразливим до несприятливої ринкової кон'юнктури.

Крім того, про непогане майбутнє інвестиційного посередника може свідчити наявність у його статутному фонді частки іноземних інвесторів.

Зважте також на величину статутного фонду. Відомо, що чим більший розмір, тим менша ймовірність банкрутства інвестиційного посередника. Значні активи дозволяють більш ефективно диверсифікувати інвестиційний портфель, і таким чином зменшити ризик збитків.

Супутником посередницьких інститутів зі значним статутним фондом є ще одна перевага, яка базується на практиці так званого «привілейованого обміну». Мова йде про можливість великих інвестиційних компаній створювати декілька фондів з різною спеціалізацією. Наприклад, одна з найбільших у даній області фінансових установ США, бостонська фірма «Фіделіті» налічує у своєму складі 42 фонди. Керують ними з одного центру і тому такі групи інвестиційних фондів називаються «сім'ями». Якщо інвестор змінює свої пріоритети, тоді відповідно він має перевести свої кошти з акцій одного фонду в акції іншого. У випадку з «сім'єю» здійснити таку операцію буде набагато зручніше. Крім того, у цьому разі інвестор значно виграє на економії комісійних винагород.

При виборі інвестиційного посередника потрібно переконатися у його надійності з правової точки зору. Досвід країн Східної Європи і близького зарубіжжя свідчить, що без достатньої законодавчої бази на ринку цінних паперів може з'явитися велика кількість шахраїв. Самоправно збирають у населення кошти, а потім припиняють свою діяльність і зникають з поля зору.

Такого ж розвитку подій найближчим часом слід чекати і на Україні, адже злочинність, як відомо, кордонів не визнає. Тому перед тим, як придбати цінні папери певного інвестиційного посередника, слід обов'язково перевірити, чи має він ліцензію Міністерства фінансів на здійснення діяльності по випуску та обігу цінних паперів. Та й взагалі, не зайве поцікавитися номером і датою реєстрації посередника, а також назвою державного органу, що її провів.

Необхідно також звернути увагу на фінансові результати роботи посередника, бажано за якнайдовший час. Нещодавно американська економічна газета «Wall Street Journal» навела красномовні факти, коли деякі інвестиційні посередники з чудовими показниками у певному фінансовому році не витримували перевірку часом. За довший термін вони опинялися навіть серед найгірших інвесторів. Щоб не обманутися міражем тимчасових успіхів посередника, варто порівняти їх з досягненнями його конкурентів.

Інвестору потрібно проаналізувати професійний рівень обраного інвестиційного посередника. Для цього поцікавитися, хто очолює компанію, який склад ради директорів, а також рівнем підготовки інвестиційних менеджерів та експертів, які будуть приймати рішення про використання ваших грошей. Також зверніть увагу на іншу, на перший погляд, невелику деталь: як часто змінювалось керівництво інвестиційного посередника, оскільки нестабільність кадрів є однією з ознак хиткого становища компанії.

Купуючи акції інвестиційного фонду, обов'язково дізнайтеся, який тип цього фонду — відкритий чи закритий. Від цього залежить ступінь ваших внесків у цінні папери. Чим вона вища, тим швидше можна перетворити акції у гроші без будь-яких збитків для їх власника. Коли фонд є закритим, його цінні папери випускаються лише один раз і інвестори не мають права повернути їх фонду аж до закінчення строку його діяльності. Якщо ж власнику цінних паперів терміново знадобилася готівка або його не влаштовує процент на акції, то немає повної гарантії, що він зможе продати їх на ринку цінних паперів без втрат для себе.

Інвестиційний фонд відкритого типу бере на себе зобов'язання викупити акції за першою вимогою інвестора. Така можливість значно підвищує його привабливість.

Слід вибрати такий тип фонду, який відповідав би не тільки інвестиційним цілям інвестора, але і його вимогам щодо ліквідності своїх вкладів у цінні папери.

Не завадить поцікавитися, яким чином посередник збирається захищати внески інвесторів від інфляційного знецінення. Солідні інвестиційні інститути звичайно використовують такі методи: інвестиції у нерухомість, періодичний перегляд процентних ставок залежно від темпів інфляції, прив'язка цін цінних паперів до курсів конвертованих валют, зручність погашення власних цінних паперів і т. д.

Варто звернути увагу на характер реклами компанії. Вона є вагомим аргументом при виборі інвестиційного посередника. Але будьте обачними, так як у багатьох випадках реклама не відповідає дійсності і така ситуація поки що буде мати тенденцію до зростання. Досить багато про фірму може повідомити частота реклами, змістовність її матеріалів, популярність засобів масової інформації, задіяних у ході рекламної компанії. З цієї дрібної мозаїки повільно складається профіль інвестиційного посередника. Але для інвестора-початківця дуже легко переплутати справжнє обличчя компанії з її привабливою рекламною маскою. Тому наша наступна порада така: спробуйте зібрати якнайбільше інформації про посередника. Достовірною характеристикою для вас будуть експертні оцінки декількох незалежних фахівців.

І нарешті, остання порада. Варто заздалегідь потурбуватися про доступність спостережень за поточною діяльністю інвестиційного посередника. Ідеальним є варіант, коли інформація про нього періодично друкується у центральній або місцевій пресі.

Олександр МОВШУК,
Володимир ПАТРАМАНСЬКИЙ.
Інвестиційна компанія «КІНТО».

Жнива-93

БІДА НАВЧИТЬ

Одеситам належить нині зібрати майже 800 тисяч гектарів ранніх зернових. Навантаження на комбайн чимале — 140 гектарів. Раніше, згадують, було й по 110. Та останнім часом нових машин майже не купували — дорого. Зосередилися на ремонті наявних, що теж нелегко було. Тепер всі вони в загінках або на старті.

Перші почали косовицю й обмолот на півдні, у задністровських районах: Ренійському, Саратському, Арцизькому, Болградському та інших. До них приєднується й середня зона. З перших днів жнив можна спостерігати дві головні особливості: прагнення оптимально використати сили, техніку й економне витрачання пально-мастильних матеріалів. Саме з урахуванням цього розробили і здійснюють жнивну тактику. Згадали про забуті, на жаль, останнім часом у багатьох місцях збирально-транспортні комплекси, потоково-циклічний метод жнивування. А це означає: створили спеціалізовані ланки — від тих, що готують поля до збирання, і до тих, що хліб на токах приймають, сушать, очищають, вивозять на елеватор у себе складують.

В окремих місцях доводиться залишати високу стерню, бо хлібна маса досить об'ємна, комбайнові вимолотити її важко. Отож збирають головне — зерно, а соломи, вважають, і так вистачить. Подекуди беруть не на всю ширину жатки — теж заради запобігання втратам. Що й казати, отакий хліб — а чимало масивів дають по 50 — 60 центнерів зерна і більше, — взяти нелегко. Саме в надії, очевидно, на щедрість своїх нив у багатьох господарствах Білгород-Дністровського району придбали комбайни німецького виробництва — і тепер ось у виграші. А решта хліборобів прагне не допустити втрат на «Нивах», «Колосах», «Донах», ретельно ущільнивши їхні вузли, варіюючи обороти молотильних барабанів, жаток тощо.

Нерідко на полях випадає бачити цими днями теж призабуті бункери-накопичувачі, куди зсипають зерно від комбайнів, а вже потім транспортують наповнені ємності на токи. Автомобілі, як правило, агрегатують з причепами. Солому скиртують здебільшого прямо на полях. Усе — задля економії пального, якого вкрай обмаль. У особливому дефіциті — машинне масло. Тому обома, як мовиться, руками хлібороби вхопилися за новинку — установку для очищення використаних масел, розроблену науковцями й конструкторами інституту, що діє при ВО «Будгідравліка». За її допомогою прямо в полі за годину-дві можна очистити, аби використати знову, масла для цілого збирально-транспортного комплексу. Жаль, що обмаль поки що таких агрегатів. Не вистачає й акумуляторів. Теж знаходять вихід — «прикурюють», щоб завести двигуни комбайнів, тракторів, автомобілів від пересувних електрозварювальних агрегатів. Одне слово, біда навчить.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Повертаючись до надрукованого

УСЕ-ТАКИ, МАБУТЬ, НЕ БУДЕМО НІ ТУРКАМИ, НІ БОМЖАМИ...

А КИМ? УКРАЇНЦЯМИ? ТА ХІБА ВАРТО ПИШАТИСЯ СВОЄЮ НАЦІОНАЛЬНІСТЮ? ЧИ ПРИПИНИТЬ СУПЕРЕЧКУ ЧИТАЧІВ НАМІР КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ?

Нагадаю: огляд листів «Будемо турками, козаками... безрідними бомжами...» («Голос України», № 37 за 26 лютого 1993 року) був третьою публікацією про новий паспорт. До нього вже друкувалися дві добірки листів (№ 183 і № 198 відповідно за 25 вересня і 16 жовтня минулого року). Тоді наші дописувачі одностайно обурювалися тим, що в новому паспорті не передбачається графа про національність, твердили: вони пишаються національністю «українець» і наполягали, щоб у новому документі неодмінно був відповідний запис. Висловлювали також невдоволення відносно записів російською мовою у паспорті.

А ось відгуки на названий огляд розділилися на дві протилежні групи. Численні автори першої — доводять доцільність записів у паспортах про національність.

І СЕРЦЕ МЕНІ ЗАЩЕМІЛО...

«Я українець і завжди був другосортним на своїй землі. А тепер, коли з'явилися довгоочікувана можливість не соромитися своєї національності, то її чомусь у паспорті випускають. Жити не хочу більше. Чому й досі твориться свавілля над моїм народом?» **(М. Заходчук, Вінниця).**

«Прочитав огляд про паспорт і заплакав. Вирішив приєднатися до тих численних голосів громадян нашої держави, котрі висловлюють справедливе невдоволення і обурення з цього приводу. Хіба не зрозуміло, що не у всьому слід копіювати Захід? Ступивши нині на шлях розбудови своєї незалежної держави, ми у питанні відродження себе як нації досі не підвелися навіть з колін. Певні сили не бажають, щоб ми хоч називалися українцями» **(А. Маренич, Золотоноша Черкаської області).**

«Без національності — це означає без Батьківщини, національного розвитку, без права бути господарем на своїй землі. Ми, українці, повинні проявити силу, мужність, героїзм, єдність, щоб залишитися і бути великим народом, а не бомжами, якими так хочуть зробити нас різні шовіністи і авантюристи. А деякі депутати, не розібравшись у цьому питанні, зробили велику помилку, проголосували за те, щоб у новому паспорті не було запису про національність» **(С. Василюк, Червоноград Львівської області).**

«Цілком згоден з тими громадянами України, які висловлюють свої думки, що вилучати з паспорта графу про національність неприпустимо. Адже кожна людина має пишатися своєю національністю, мовою. Чим же будемо пишатися, якщо не знатимемо, хто ми такі?» **(Б. Пахнюк, Житомир).**

«Прочитав огляд листів про паспорт і серце мені заболіло, защеміло. Хто ж ті люди, котрі додумалися, щоб у новому паспорті не вказувати національності, та чому має бути запис російською мовою? Як же так може бути, щоб Україна була, а українців — ні? Я не можу і не хочу такого зрозуміти. Ми тут, у провінції, маємо свою гордість за своє національне коріння, хоч нас довгі роки втоптували в болото, називали малоросами, хохлами. Чому цього не можуть зрозуміти окремі народні депутати, чому в деяких із нас немає національної гідності, чому своїм рішенням вони перетворюють нас в безликих громадян?» **(О. Паршикура, Нова Каховка Херсонської області).**

«Ніде в світі ніяка територіальна ознака людей не замінює назву національності. Відомо, що нація без державності поступово перероджується в народність, а далі й зовсім зникає. Який народ справді великий, хай вирішує, фіксує історія. Але більшого горя, ніж русини України, ніяка нація не зазнала» **(А. Письменницький, Ужгород).**

БИРКУ НА ЛОБА І РАДІЙ...

Автори кількох відгуків, віднесених до другої групи, вступають у гостру дискусію з тими, хто відстоює запис у паспорті про національність. Зауважу: таких листів редакція раніше не одержувала, і звинувачення декотрими дописувачами мене в тому, що листи до попередніх публікацій добиралися тенденційно, безпідставні.

Тож ті, хто дуже пишається своєю національністю, відстоює запис про неї в новому паспорті, вчитайтеся, будь ласка, уважно в оці заперечення.

«Пишу російською, але я не росіянин, не турок, не козак, не бомж, а українець. Правда, не націоналіст, не фашист, не більшовик. З цієї причини не хочу мати запису в паспорті про національність. Тим, хто дуже хоче мати такий запис у паспорті... рекомендую вписати національність своєю рукою, а ще краще — виготовити спеціальні бирки і носити на лобі чи іншій частині тіла...» **(М. Протасевич, Одеса).**

«Пануюча нація, хоче того чи ні, але з певною недовірою і підозрою ставиться до осіб іншої національності. Чи не так було заведено в колишньому Союзі? Хіба не з цією метою ставився запис про національність?» **(І. Вишовський, Чортків Тернопільської області).**

«По-моєму, національність визначається не записом у паспорті. Це — душевна приналежність, тобто те, що ми відчуваємо, вірніше, ким себе відчуваємо. На мій погляд, безглуздо виглядатиме запис «українець» в паспорті чорношкірого громадянина України, який народився від шлюбу чи поза шлюбом в українки і, скажімо, сомалійця» **(Л. Федан, Донецьк).**

«Ніхто ні в кого не віднімає національності. Про свою національність можна з гордістю сказати, не показуючи паспорта. По-друге, пишатися можна з повною підставою розумом, освітою, талантом. Пишатися національністю — це все одно, що пишатися подарованими тобі природою здоров'ям, зростом, волоссям. Більше є підстав пишатися громадянством, добрим знанням мови, культури, особистими успіхами і успіхами своєї країни, які можливі завдяки спільній роботі всіх національностей, що проживають в ній» **(І. Нейман, Чернівці).**

«Я вважаю, що національно свідомий українець не той, хто носиться зі своєю національністю, а той, хто сприяє, щоб кожного з громадян України всі в світі з повагою вважали українцем. А ті, чиї листи ви навели, пробачте великодушно, є хохли, котрі вважають себе українцями.

Виходить, якщо в паспорті не буде записано, що я є українець, то тим самим в мене забрано національність, котру мені дав Бог?» **(Ю. Сидоренко, Краматорськ Донецької області).**

«Колись, коли я була ще дівчинкою, мене дуже привітно зустрічали всюди. Але цієї привітності вистачало до тієї миті, коли працівник розгортав мій паспорт і бачив запис «єврейка». Я впевнена, що вашим дописувачам не так уже й важливо, щоб у їхніх паспортах був запис про національність. Їм важливо, щоб він був в інших, наприклад, у мене. Щоб вони кожної миті могли кинути мені: «Жидівська морда» **(Харків, прізвище прошу не вказувати).**

«Питання із записом національності складне. Немає проблеми, коли батьки — українці. А як бути, коли сім'ї мішані? Батько хоче дати дитині свою національність, а мати — свою. Правда, при досягненні повноліття дитина сама визначиться з національністю. Але до цього скільки буде суперечок, сварок? І все одно хтось залишиться незадоволеним. Тому вважаю, що запис національності в паспорті не потрібен» **(І. Гопко, Дубове Закарпатської області).**

«Не віриться, що автори «обурливих» листів живуть у Європі наприкінці XX століття, маючи як мінімум середню освіту, читають газети і дивляться телепрограми. Що ми будуємо: суверенну державу Україну чи державу українців? Вважаю, що все-таки перше. Однак, як свідчать листи, багато хто обирає другий шлях, тобто є прихильником побудови національної держави. Я взагалі не розумію, як можна пишатися своєю національністю — вона ж не залежить від нас. Пишатися можна розумом, красою, багатством... Але як можна пишатися тим, що закладено за 9 місяців до народження?

Мешканці Німеччини в 1933—1945 роках пишалися своєю національністю, точніше, належністю до арійської раси. Світові це коштувало понад 50 мільйонів жертв.

Може скластися враження, що декотрі люди свою особисту нерозвинутість, обмеженість, вузькість світогляду намагаються видавати за прояв національного характеру. Та це ж не зовсім так!» **(Е. Щиголь, адвокат з Харкова).**

«Дво- або багатомовність паспорта веде до грубих помилок у перекладах власних імен і топонімічних назв. Знову будуть писати: «Ільківський Василь — Ильковский Василий», «Барвінкове — Барвенково» і т. п.

А як писатимуть англійською, коли в паспортних столах до пуття не знають граматики своєї рідної мови?

Чому російська мова взята за другу? У Львові це має бути польська, в Ужгороді — угорська, на Сході України і в Криму — російська» **(В. Ільківський, Куп'янськ Харківської області).**

ЗАМІСТЬ КОМЕНТАРЯ

Зауважимо: автори з обох сторін, мабуть, по-своєму праві. Перша група має право вимагати, хай, як твердять їхні опоненти, і через недостатню обізнаність, ерудованість, щоб у паспорті був запис про національність? Як люди, як рівноправні громадяни своєї держави? Без сумніву, мають. Помиляються вони? Відсталі погляди у них? Можливо. Але відстоювати свою громадянську позицію, думку мають право. І з цим не можна не рахуватися.

А ось друга група — мабуть, більш освічені, ерудовані, сучасні автори, часом навіть в образливій формі, критикують ці погляди. Вони також мають на це право. Якби ж тільки з більшою повагою до опонентів.

Хоч як не хочеться втручатися в суперечку читачів, все ж не терпиться сказати авторам другої групи листів таке. Якщо продовжити далі їхні міркування, то вийде, що усім нам не слід пишатися своїми батьками, дітьми, родичами, з якими ми пов'язані тими ж національними ознаками. І яке добро ми з цього матимемо? А чи не краще все-таки кожній людині пишатися своєю національністю і поважати так само людину іншої національності і духовно взаємозбагачуватися від спілкування з нею?

ЩО Ж ПРОПОНУЄ УРЯД?

Поки читачі писали відгуки на публікації «Голосу України», у Кабінеті міністрів думали над тим, яким же все-таки бути новому паспорту. Цій справі певною мірою прислужилися і наші публікації. Їх уважно розглянули і в Міністерстві внутрішніх справ, і в Кабінеті міністрів.

Нові пропозиції народжувалися у відділі з питань роботи правових органів апарату Кабінету міністрів. Завідувач сектором цього відділу, який безпосередньо займається згадуваним питанням, С. Силкін розповів мені:

— Після детального вивчення всіх особливостей виготовлення і використання нового паспорта ми дійшли висновку: краще мати два окремих паспорти — для внутрішнього користування і для виїзду за кордон. Паспорт для внутрішнього користування вважаємо за доцільніше мати не з 32, а з 16 сторінок. У ньому повинні бути традиційні, звичні для громадян України записи, в тому числі й про національність. Без цього запису нам доведеться змінювати всю паспортну систему в Україні, що спричинило б чималі ускладнення. Ось тільки замість звичних для всіх штампів про прописку пропонуємо запровадити реєстрацію за місцем проживання. Це буде першим кроком до скасування згодом паспортної системи взагалі. Хоча система реєстрації змусить змінити все цивільне законодавство.

Пропозиції направлено до Верховної Ради на розгляд для внесення змін і доповнень до вже затверджених нею положень про паспорт і його опис.

— А ці пропозиції погоджені з МВС і Мінюстом?

— Звичайно, разом готували.

— Що ви скажете відносно записів російською мовою?

— Що стосується записів російською мовою, то ми змушені будемо це робити згідно з чинним Законом про мови, яким передбачено, що всі державні документи мають виготовлятися українською і російською мовами.

Повідомлення С. Силкіна підсумую так.

Попередній проект Положення про паспорт громадянина України і опис його готували і «чистили», як підкреслювалося в попередній публікації, в іншому відділі апарату Кабінету міністрів (Реорганізацію здійснено уже за керівництва Л. Кучми). Вочевидь, усе ж багато залежить від людей, їхнього розуміння справи і ставлення до неї. І, мабуть, кадри вирішують багато, коли не все, як колись настійно проголошувалося. Тільки чи завжди правильно?

Отже, Кабінет міністрів сказав своє слово. Останню крапку над «і» має поставити парламент. За умови, звичайно, що погодившись з урядом, вдруге розглядатиме питання про паспорт.

Яків ГАЛЬЧЕНКО,
редактор відділу листів і соціологічної інформації «Голосу України».

Фотоколаж Михайла САЧКА.

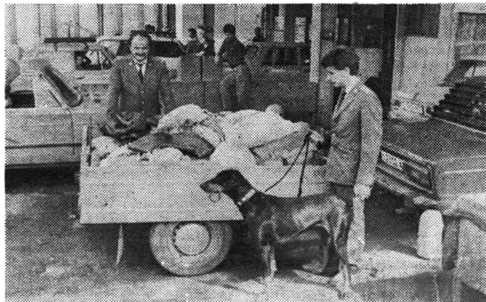
Право

БЕЗ МИТА НАША КАРТА БИТА

Учора працівники митниці України вперше відзначили своє професійне свято

З учорашнього дня в Україні різко побільшало людей у погонах. За розпорядженням голови Митного комітету Анатолія Колоса відтепер для працівників наших митниць запроваджено нову форму.

Справа, звісно, не в погонах, а в тому, що на наших очах у потугах народжується ще один правоохоронний орган як неодмінний атрибут державності, через відсутність якого нашу Україну розграбовували вздовж і впоперек.

Сьогодні вже мало хто вірить у казочку про «прозорі кордони». Але одна справа розвінчати її, а інша — зробити так, щоб наші кордони були справді кордонами. Чи знайдеться в світі хоч одна країна таких масштабів, яка б такими шаленими темпами створювала єдину митну територію. Від колишнього Союзу Україні дісталось 26 митниць, на яких працювало до 2,5 тисячі чоловік, а сьогодні уже маємо 65 митниць, понад 200 митних постів, які обслуговують понад 13 тисяч чоловік. Та й цього недостатньо. Де брати таку кількість спеціалістів — одному Богові відомо. Україна не має жодного спеціального навчального закладу. Основні кадри «кують» в кількох групах технікум готельного господарства та кілька закладів іншого профілю. Чи не тому, як заявили на передсвятковій прес-конференції керівники Митного комітету України, з чотирьох працівників митниці лише один — справді спеціаліст своєї справи. Та й таки так — порпатися у дорожніх валізах громадян — ще не означає бути митником, навіть, якщо ти й зодягнув нову уніформу.

Тим часом, справжніми «профі» стають не тільки наші всюдисущі туристи-гендлярі. Могутнішає контрабандний світ, який консолідується, заручається підтримкою корумпованих державних структур, за контрабандне ремесло взялися не лише фізичні особи, а й юридичні — різні комерційні структури, і навіть державні. Апетити контрабандистів і порушників митних правил не знають меж. Лише останнім часом митники перешкодили вивезенню з України 18 вагонів магнію і титану, 107 вагонів сталі, у громадянина Австралії в аеропорту Одеси вилучено 50 тисяч незадекларованих доларів, а ліванець намагався вивезти 34 ікони... Чи готова сьогодні митниця своїми зусиллями спростувати прогнози закордонних експертів про те, що Україна може стати одним із центрів відмивання тіньових капіталів міжнародних мафіозі та основним транзитним шляхом наркобізнесменів, — питання, скоріше всього, риторичне.

Та попри все митники стають на ноги. Приємно, що їхні керівники не «плачуться в безрукавку»: мовляв, у нас того немає, нам того не дістає. У цьому році до державної скарбниці внесли близько 145 мільярдів карбованців, 1,5 мільярда — в іноземній валюті. Заведено 5,5 тисячі справ про порушення митних правил, порушено 108 кримінальних справ, в результаті чого вилучено валюти на суму понад 2,5 мільярда, дорогоцінних металів, культурних та історичних цінностей більш як на 150 мільярдів карбованців.

Україна приєдналася до Конвенції 1954 року про створення міжнародної Ради митного співробітництва, Митний комітет уклав міжвідомчі угоди з відомствами Польщі, Угорщини і країн СНД, на черзі — укладення угод з митниками Румунії, інших країн. Хоча, і правди ніде діти, його курсу на цивілізовану митну практику регулювання зовнішньоекономічної діяльності заважають лобізм, непрофесіоналізм, а часом і дилетантизм деяких наших урядових мужів. Як з'ясувалося, ідея встановити оте диференційоване мито на ввезення товарів до України, зокрема, автомобілів іноземних марок, належить Митному комітету, але самі митники були спантеличені, отримавши від уряду такі астрономічні цифри цього мита... І разом з тим у нас ще й досі не створено митно-тарифну раду.

З нагоди свого професійного свята керівники митної служби України знайшли і факти, якими хоч трохи можна потішити наших громадян, додати віри у безповоротність процесу «роздраконення» митних порядків. З'ясовується, давно громадяни України отримали можливість за умови сплати мита продавати за кордон власноручно вирощені ягоди — полуниці, черешні тощо Це — по-перше. А, по-друге, стало відомо, що в результаті україно-російських переговорів найближчим часом не передбачається візового порядку перетину кордонів з країнами СНД...

Отак живемо і святкуємо.

Анатолій БЕНЬ.

Фото Ігоря ПЕТРОВА.

Чорноморський флот: думка оглядача

ЯК НАЗВУТЬ НАЩАДКИ УГОДУ В ЗАВИДОВІ?

Підняття на більшості кораблів Чорноморського флоту Андріївських прапорів змусило Президента України Л. Кравчука ще раз, вже вкотре розглядати на зустрічі зі своїм російським колегою проблему ЧФ. Бесіди за зачиненими дверима на підмосковній дачі Б. Єльцина в Завидові, досягнуті там домовленості про поділ Чорноморського флоту ще до прес-конференції Л. Кравчука подавалися прес-службою Міністерства оборони України як велика перемога нашої дипломатії, як вияв державної виваженості й мудрості. Пригадується, так само коментувалася й Ялтинська угода про спільне командування Чорноморським флотом. Насправді ж підписані в Ялті документи так і залишилися безвартісними папірцями. Жодне з положень угоди так і не стало життєздатним. Чому?

Насамперед, угода була відірваною від життєвих реалій. У Києві сподівалися, що заміна одіозного І. Касатонова на посту командуючого ЧФ змінить у Севастополі і ситуацію на краще. І можна буде, не кваплячись, розбудовувати власні ВМС. Але, як показав час, звинувачувати в усьому Касатонова було помилкою. Не балакучий адмірал був винен, а цілеспрямована політика вищого політичного керівництва Росії, яку Б. Єльцин лаконічно висловив словами: «Чорноморський флот був, є і буде російським!».

Новий командуючий ЧФ адмірал Е. Балтін — небагатослівний, сухий, аполітичний «морський вовк». Він уникає гучних фраз і шокуючих а-ля Касатонов заяв. Але при ньому ситуація на ЧФ змінилася для України на гірше. Фактично Севастополь перетворюється на російський форпост на нашій землі. Ще раз: чому?

Бо, на диво, в українській столиці не можуть зрозуміти простої істини: перемагає той, хто володіє ініціативою. А ініціативою весь час якраз і володіють у білокам'яній. Ми ж запізнюємося, видаючи цю головну помилку наших політиків за гнучкість і виваженість. Якби після перших демаршів Касатонова Президент оголосив його персоною нон грата і призначив командуючим ЧФ патріота України, переконаний, відчувши твердість, Москва б розмовляла з нами інакше. Якби після першого раунду переговорів з проблеми ЧФ, які нині стали марафоном в нікуди, Київ зажадав заміни на них махрового прибічника ідеї «російськості» Чорноморського флоту, керівника російської делегації Ю. Яріна, сьогодні ми мали б інший розклад. Якби, нарешті, тепер керівництво України прислухалося до пропозиції свого міністра оборони і замість поділу берегової інфраструктури вимагало від Росії вивести її кораблі (бо зрозуміло й дилетантові, що увесь флот вона Україні ніколи не віддасть) з українських портів, ситуація у Севастополі, Донузлаві, Очакові, Балаклаві була б іншою.

Прогноз щодо майбутнього розвитку подій на ЧФ нині для України невтішний. Домовленості в Завидові — чергова ілюзія. Як можна поділити флот і, особливо, всю берегову інфраструктуру 50 на 50? Таке можуть вигадати тільки люди, які жодного дня не служили у війську. Поділити важко навіть полк. Бо військова частина, а тим паче ЧФ — це неподільний єдиний організм. Та навіть якщо й припустити, що це реально, то як будуть жити, служити, нести бойове чергування в одній і тій самій акваторії, територіальних водах, портах моряки двох флотів, двох держав. Блеф. Такого в історії ще не було.

Розумним виходом з ситуації, що склалася, могло б бути надання права Росії користуватися бухтами Севастополя на правах оренди. На всіх попередніх раундах переговорів з проблеми ЧФ Україна заявляла, що вона погоджується ділити тільки бойові кораблі (хоч і це — кричуща несправедливість, бо кораблі ЧФ — це лише 9 відсотків усього військово-морського флоту колишнього Союзу, а Україна має право принаймні на 15—20). Тепер Росія одержує право ділити й об'єкти інфраструктури. А це заводи, ремонтні бази, доки, військові частини, аеродроми, госпіталі, санаторії... Врешті-решт люди. Зачепившись за інфраструктуру ЧФ, Росія на цілком законних підставах зможе тепер будь-якими засобами захищати «своє» в Криму.

То як назвуть нащадки угоду в Завидові? В України єдиний вихід — швидше ставати економічно сильною державою. Тоді й з лідерами братів-росіян можна буде розмовляти достойніше.

Репліка

ПОБАЛАКАВ З ПАНОМ ГОЛОВОЮ— НАЧЕ ВОДИ НАПИВСЯ...

Нещодавно до редакції завітали єпископ з Аргентини Андрій Сапеляк та київський греко-католицький священик Валерій Шкарубський. Після бесіди з ними в «Голосі України» за 18 червня з'явився мій матеріал «А нутро їхнє повне кривди», де йшлося про поневіряння майже чотирьох тисяч київських греко-католиків, яких Київська міська держадміністрація годує обіцянками і змушує впродовж років молитися просто неба. Зі слів отця Валерія виходило також, що цинічну позицію в розв'язанні цієї проблеми зайняв голова Ради у справах релігій при Кабінеті Міністрів України Арсен Зінченко. Прочитавши кореспонденцію, Рада надіслала до редакції гнівне спростування.

Насамперед там вважають, що публікація «А нутро їхнє повне кривди» «спрямована на дискредитацію Ради у справах релігій». Але чи можна більше здискредитувати організацію, ніж вона робила і робить це сама? Далі нам пишуть, що поява кореспонденції напередодні обговорення поправок до Закону «Про свободу совісті та релігійні організації» не є випадковою. «Співпадіння (стилістика авторів відповіді — В. Л.) в часі цих подій є невипадковими і спрямоване на недопущення проведення давно назрілих змін у відповідному законодавстві...». Як вони пов'язали невеличку кореспонденцію на захист законних вимог київських греко-католиків із «співпадінням і недопущенням» тільки в Раді відомо. Як і те, чому чесна позиція газети щодо процесів в українському православ'ї «йде в контексті інших публікацій «Голосу України», «Независимости», «Киевских ведомостей», спрямованих на створення негативного іміджу України». Ось так! Захищаючи патріарха Мстислава, на смерть якого Рада так і не спромоглася опублікувати бодай невеличкий некролог, ми, з'ясовується, створюємо негативний імідж України, а Рада у справах релігій, яка з усіх сил нині творить нову державну церкву — позитивний.

Найбільший же гнів Ради у справах релігій викликали слова отця Валерія Шкарубського про те, що нібито голова Ради А. Зінченко на прохання віруючих УГКЦ надати їм храм відповів: «От коли ваш кардинал Любачівський визнає Філарета, тоді й одержите церкву». У відповіді стверджується, що «автор публікації «А нутро їхнє повне кривди» приписав власні розумування п. Шкарубському». По-перше, не власні. А міркування самого Шкарубського. По-друге, каюсь. Це таки прокол автора. Слід було переконатися в Раді у справах релігій до публікації, що і як там говорилося чи не говорилося. Намагаючись щиросердно виправити помилку, встановити істину, дати можливість заявити про позицію Ради на сторінках газети, я зателефонував панові А. Зінченку і чемно запропонував зустрітися. Але у відповідь голова Ради, вдавшись до лексики товкучок і переповнених електричок, виголосив брутальний монолог і поклав трубку. Що сталося з людиною, Господи? Ще донедавна скромний вінницький демократ Зінченко, сівши в крісло голови Ради, уявив себе всесильним столичним начальником.

А якже інтелігентність, терпимість? Одним словом, отак ми побалакали.

Закінчує свій лист-спростування Рада у справах релігій лікнепом про стосунки між ієрархами різних конфесій і твердженням, що все це «відомо голові Ради п. А. Зінченку, як і всякому, хто професійно займається цим питанням». Дозволю собі сумніватися в тому, чи професійно Рада у справах релігій займається тим, чим має займатися. Принаймні, діяльність нового керівництва Ради не пом'якшила, а посилила розкол між церквами в Україні. Є над чим задуматися.

І чи, взагалі, не є анахронізмом саме існування такої Ради при Кабінеті Міністрів, коли церква відокремлена від держави? Може, навіть, враховуючи майнові суперечки між церквами (таку вже спадщину отримала Україна, що тут поробиш) досить створити тимчасовий невеликий відділ у Кабінеті Міністрів саме з майнових питань церков в Україні? Щоб цей відділ готував документи і з участю представників церков виносив остаточне, обов'язкове для місцевих адміністрацій рішення, якій саме церкві належить той чи інший храм...

Сторінку підготував Валентин ЛАБУНСЬКИЙ

тел. 441-88-52

ДО ВСЬОГО ВМІЛІ ОФІЦЕРСЬКІ РУКИ

Як на Кіровоградщині прагнуть використати спеціалістів, що вивільняються з армії

В обласній організації Спілки офіцерів завжди людно. Тільки якщо кілька місяців тому звільнені в запас військовики приходили сюди здебільшого, щоб поцікавитися, де знайти собі роботу на «гражданці», то нині ситуація зовсім інакша. Річ у тім, що керівники й актив організації розробили кілька конкретних цільових програм, які покликані створювати додаткові робочі місця, сприяти соціальній адаптації звільнених у запас офіцерів та прапорщиків.

— Ми вирішили, нарешті, від обіцянок і марнослів'я, які часто лунали з трибун з'їздів Спілки офіцерів України, перейти до конкретних справ, — сказав голова обласної організації полковник В'ячеслав Іванов. — Хто нині звільняється з армії? Люди з вищою освітою, керівники великих колективів, справжні спеціалісти, справжні майстри у своїй галузі. Електронники, хіміки, висококласні механіки, мотористи. У розквіті, як мовиться, творчих сил і талантів. Ось, наприклад, військові льотчики, яким по 37-40 років. Їм що, вже залишатися за бортом, перебиваючись на скромну пенсію? Та вони ще гори можуть перевернути, у кожного море ідей і вміння ті ідеї втілити в життя. Аби тільки були створені для цього відповідні умови.

При Спілці офіцерів Кіровоградщини створюють малі підприємства, де змогли б працювати звільнені в запас військовики та члени їхніх сімей. Чотири з них уже організовано. І «Авіа-190», наприклад, організує перевезення комерційних вантажів. Як пояснив заступник директора Борис Поліщук, справа ця не з легких, під силу лише професіоналам, за плечима яких багато років служби в авіації. МП «Інтер» працює над забезпеченням ветеранів Збройних Сил промисловими та продовольчими товарами. МП «Щит» надає юридичні консультації та охоронні послуги. Незабаром кількість малих підприємств подвоїться. Зачувши, що є можливість застосувати свої знання і вміння, потяглися до Спілки запасники. Їх, правда, об'єдналося ще порівняно небагато — понад 300 офіцерів і прапорщиків. Але ж тільки в Кіровограді більше 80 тисяч звільнених в запас. У тім числі до чотирьох тисяч — без пенсій. Уявляєте, яка сила?

Та це лише квіточки, ягідки будуть нинішнього і наступного років, коли почнеться масове вивільнення могутнього інтелектуального і професійного потенціалу з військових лав. Влаштуватися на «гражданці» їм буде дуже непросто — тут нині теж безробітних вистачає. Тому кіровоградці вирішили організувати фермерські господарства, підприємства з виробництва будівельних матеріалів, зведення індивідуального житла та інші.

— Тільки ось проблема, — бідкається В. Іванов, — ніяк розвернутися. Є задум згодом об'єднати наші підприємства в асоціацію, якби була підтримка від держави. На сьогодні ж немає державної програми скорочення армії і трудовлаштування офіцерського корпусу. Немає коштів, щоб забезпечити фінансування наших програм. Конче потрібен офіцерський банк, який давав би нам кредити. Бо ж комерційні банки деруть такі суми, що просто руки опускаються.

Полковник підказує і можливі джерела створення статутного фонду такого банку. Щороку виділяє, наприклад, міськвиконком певні кошти на будівництво житла для військових, а вони їх не освоюють. То хтось же ними користується і за цей період має неабиякий зиск. Або пенсійний фонд, куди відраховують кошти військовиків, і, до речі, немалі. Та й самі офіцери могли б вкладати заощадження у власний банк і власноруч будувати житло. Виділили Спілці 112 гектарів землі у приміському селі Підгайцях для будівництва житла, а де взяти для цього гроші? От якби Міністерство оборони дало пільговий кредит — тоді інша річ.

Ще одна зачіпка — податки. Хоч переважна більшість офіцерів — пільговики, пройшли Афганістан і Чорнобиль, але з оподаткуванням їхньої підприємницької діяльності теж не все відрегульовано. Вони згодні платити податок, але щоб було видно, куди йдуть кошти. Хай би тим же афганцям, чорнобильцям, інвалідам, чи на заснування військового госпіталю, якого нині в обласному центрі немає, а тих, що потребують лікування, — багато.

Я цілком згоден із співрозмовником, що розтринькувати знання й енергію звільнених у запас офіцерів — злочин. Вони й самі не дуже прагнуть іти в комерційні структури, ставляться до заняття на зразок «купи-продай» з неприхованою відразою. Бо ж бойові офіцери. Ось у виробництво, в тім числі й сільськогосподарське, пішли б з великою охотою. Щоб чесно заробляти гроші своїми вмілими руками, мислячими головами, примножувати власний достаток і багатство своєї молодої держави. Аби вона лишень допомогла на перших порах стати на ноги.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

Факт

«Генерали у спідницях» — називається п'єса французького драматурга Жана Ануя, над якою працює актриса і режисер Ірина Дука в Київському російському драматичному театрі ім. Л. Українки. У п'єсі братимуть участь В. Бесараб, М. Резниченко, Н. Ковязіна, Л. Кадочникова, Н. Кондратовська, О. Бондаренко. Цим же складом актори їздили на гастролі до Польщі з іншою постановкою І. Дуки «Зорі на вранішньому небі».

Перше всеукраїнське свято книги «Дивосвіт скарбів книжкових» відбулося в Полтаві. Приурочене воно до відкриття обласної універсальної бібліотеки імені І. П. Котляревського. Учасники свята милувалися новим архітектурним ансамблем, де здобули постійну прописку майже 800 тисяч томів унікальної літератури зарубіжного і українського письменства. Освятив нову бібліотеку єпископ Полтавський і Кременчуцький його святість Феодосій.

ГАРМОНІЯ КАПІТАЛУ І БІЗНЕСУ

АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК:

нараховує від 200 і більше відсотків річних за вкладами і депозитами

здійснює розрахунково-касове обслуговування

відкриває поточні валютні рахунки

проводить операції на міжбанківській валютній біржі

здійснює купівлю і продаж валютної готівки

проводить інкасацію дорожніх чеків «Амерікен експрес»

Адреса «Інтербанку»: Київ, вул. Ярославів вал, 36.

Телефони: (044) 212-41-10, 212-45-15.

ДО УВАГИ КЕРІВНИКІВ ЛІКУВАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ!

Спільна медична фірма «Мединекс» концерну «Медицина й технологія», дилер КАТ «Медикор» і «Хірана-Балтік», організує поставки:

кращих зразків інструментарію виробництва СНД (близько 10 тисяч найменувань):

усіх видів медобладнання виробництва Японії, США, Німеччини, Англії, Угорщини та Словакії;

140 найменувань життєво важливих лікарських препаратів.

Концерн «Медицина й технологія» забезпечує гарантійне обслуговування усього обладнання, що постачається.

Каталог продукції, що постачається, надійшов у всі обласні відділи охорони здоров'я.

Наша адреса: 310024, м. Харків, вул. Ольминського, 11. концерн «Медицина й технологія». СМФ «Мединекс».

Факс (0572) 43-61-37.

ШАНОВНІ КИЯНИ І ГОСТІ СТОЛИЦІ!

Зональне агентство повітряних сполучень завжди раде надати вам свої послуги:

З НАШОЮ ДОПОМОГОЮ — ДО БУДЬ-ЯКОГО МІСТА СВІТУ!

Каси міжнародних перевезень: вул. Менжинського, 1 — довідки і бронювання місць за тел. 274-42-23, 274-90-81, вул. Карла Маркса, 4.

Каси внутрішніх перевезень: вул. Карла Маркса, 4; проспект Перемоги, 2; Харківське шосе, 3; готель «Турист», проспект Перемоги, 115 — довідки за тел. 0-56.

Режим роботи агентства з 8.00 до 19.00. Перерва з 13.00 до 14.00.

Наша інформація і реклама постійно:

— у газетах: «Киевские ведомости» — 1-ша і 2-га п'ятниця щомісяця;

— «Голос України» — 3-я п'ятниця щомісяця,

— телебачення — УТ-1; щосуботи з 20.30 до 20.45;

— республіканське радіо (оперативна інформація) з 7.25 до 7.35.

Зональне агентство повітряних сполучень.

Факс (044) 229-65-33, телекс 131187. ZAGA SU.

ТІЛЬКИ У НАС! ТІЛЬКИ ДЛЯ ВАС!

і по цінах нижче від ринкових

ВЕРХНЬОДНІПРОВСЬКИЙ ЧАВУНОЛИВАРНИЙ ЗАВОД ім. 1 ТРАВНЯ

реалізує:
- плитку підлогову чавунну розміром 395 мм × 400 мм;
- люки чавунні каналізаційні важкі;
- люки чавунні телефонні;
- муфти чавунні для азбестоцементних труб Ду-300;
- опалювальні сталеві прилади типу «Акорд»;
- вентилі високого тиску типу ВВД-15, ВВД-6;
- згони Ду-20.

Підприємство виготовляє із сировини замовника:
- змішувачі центральні для мийок;
- косинці латунні Ду-15;
- трійники латунні Ду-15;
- наконечники латунні акумуляторні;
- опалювальні алюмінієві прилади типу «Корал».

Підприємство відвантажує продукцію вагонами й контейнерами.

Вид оплати — попередня оплата.

Встановлюється значна знижка для оптових покупців.

Телефонуйте: код — 05618
3-21-36 — відділ збуту;
3-21-30 — приймальна;
3-25-41 — виробничий відділ.

ПИШІТЬ: Україна, Дніпропетровська область, м. Верхньодніпровськ, вул Петровського, 187 «а».
Телетайп 349077 «Чугун»
Телефакс (05618) 3-13-92.

УВАЗІ РЕКЛАМНИХ АГЕНТІВ І ДІЛОВИХ ЛЮДЕЙ!

Організація пропонує у довготермінову оренду з правом викупу багатоколірні рекламно-інформаційні табло колективного користування будь-яких розмірів (від 1,6×2,4 м до 3,2×4 м). Забезпечуємо монтаж і технічне обслуговування.

Контактний телефон: (044) 228-02-71, факс (044) 229-27-08.

ДО УВАГИ КЕРІВНИКІВ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ!

ПАНОВЕ!

З липня 1993 року Перестраховочний фонд корпорації АСКО в Україні відкриває філію в Києві.

На даний час Перестраховочний фонд АСКО в Україні працює з перестраховочними договорами, одиничний обсяг відповідальності за якими — 1,5 млрд. крб.

Особливо великі ризики ми можемо розташовувати за кордоном на умовах, вигідних для українських страхових компаній.

ВИ МОЖЕТЕ:

— передати частину своєї відповідальності (згідно з Декретом про страхування) або пікові ризики за високі комісійні;

— брати участь в ретроцесійній діяльності Перестраховочного фонду АСКО в Україні.

ДО ВАШИХ ПОСЛУГ ВЕСЬ НАКОПИЧЕНИЙ ДОСВІД І МІЦЬ КОРПОРАЦІЇ АСКО!

Більш глибоке проникнення на страховий ринок вашої компанії — з Перестраховочним фондом АСКО в Україні.

МИ ВІДКРИТІ ДЛЯ СПІВРОБІТНИЦТВА!

ФІЛІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРУ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ АСКО РОЗТАШОВАНА В КИЄВІ

НАША АДРЕСА: 252115, м. Київ, вул. Святошинська, 2 (8 поверх),

тел. 450-67-35 (з 15 до 18)

Факс 450-38-78.

Фінансовий міст

Швидко проведемо розрахунки між Україною та Росією за 5 днів по курсу за домовленістю!

Телефон у Києві: (044) 434-44-86

Замальовки з натури

Промова

— Шановні пани народні депутати!
Шановна президіє!
Шановний пане голово!
Панове!

Питання порядку денного не вирішити вірно, якщо не визначитися у часі, в котрому ми живемо і виборюємо нашу державність і незалежність. А час наш, їй-Богу, настільки прекрасний, наскільки й тривожний, бо воля, віками омріяна народом, дарована нам не за святковим столом і окроплена не бризками шампанського, а сльозами розпачу й надії!..

— Шановний народний депутате! Мушу нагадати вам, що йде обговорення конкретного питання: проекту постанови «Про відлов безпритульних котів та собак і заходи щодо запобігання захворювання на сказ».

— Шановні пани народні депутати!
Шановна президіє!
Шановний пане голово!
Панове!

Саме це питання я й мав на оці, коли ласкаво просив вашої уваги. Мова й справді йде про сказ. Тільки сказ багато страшніший, ніж отой, що загрожує нам від нещасних хворих братів наших менших. Я кажу про сказ, що передається найстрашнішим вірусом, відомим за всю історію людства, і ви всі чудово розумієте, що то за вірус. Цей сказ — більшовизм! Хвороба, що уразила наш народ на початку двадцятого століття, епідемія, яка й досі косить мільйони невинних душ.

— Депутате Кропивко, я попереджаю вас, що мова йде про відлов безпритульних котів та собак! Прошу говорити лише по суті! Інакше я вимкну вам мікрофон!

— Шановні пани народні депутати!
Шановна президіє!
Шановний пане голово!
Панове!

Щойно наш вельмишановний пан голова вимовив величне і високе слово — СУТЬ! Я схиляюся перед цим всеохопним словом і пропоную всім присутнім зробити те ж саме. Адже СУТЬ нинішньої звитяжної днини є в тому, що наша незалежність має стати нею по СУТІ, а наша державність мусить розбудуватись у СУТТЄВУ реальність глобального мірила. І нехай кривавий вищир більшовизму ще виглядає неситим оком з-за небокраю, знову надіти кайдани на руки вільного народу — справа безнадійна!

— Шановний народний депутате! Я щиро поділяю висловлені вами політичні переконання, як ви кажете, по суті, але скажіть, коли ваша ласка, що має сказане до відлову безпритульних котів та собак?.. Вимикаю мікрофон.

— Шановні пани народні депутати!
Шановна президіє!
Шано...

Юрій БОЛЬШАК.

Альтернативні думки

- Вважав себе за першого, а поводився, мов первісний.
- Політична вимога школярів: безкласова школа.
- Наші виробничі зв'язки виявилися тонкою штукою.
- Життя вчить лише того, хто бажає чогось навчитися.
- Гасло: «Паперовій фабриці — функції монетного двору!»
- Ми стали іншими. Тепер — аби ще й кращими.
- Заклик панів: «Битися до останнього мужицького чуба!»
- Образлива характеристика: «Товариш тобі товариш!»
- Хто сказав, що в нас немає малої механізації? А сумки на колесах?..

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.

Жарт номера

Бідність має свої принади: не побоїшся бути пограбованим.

Лев РЕЗНИЦЬКИЙ.

Харків.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Всьо чотко!

Прометеєва печінка

Його впіймали. Вивозив із м'ясокомбінату печінку. Багато печінки.

— Накладну, — поставив дивну вимогу міліціонер.

— Нема, — обличчя у водія пополотніло.

— Нема? Отже, украв?

— У нас не крадуть, у нас беруть.

— Поясніть, що це за печінка.

— Прометеєва, — зі страху пожартував чоловік і відчув, як в нього самого в печінці щось йокнуло.

— Якого Прометея?

— Про нього міфи є. Як орел клює його печінку, а вона за ніч наростає.

— Ти мені тут про міхи не балакай, бо я зараз ще перевірю, що там в тебе в мішку. Кажи правду.

— Про нього й Шевченко писав «Споконвіку Прометея там орел карає», — продемонстрував інтелект водій.

— Який Шевченко?

— Тарас Григорович.

— Не забивай мені баки, Шевченко помер на панщині. Кажи, якого Прометея печінка?

— Бога.

— Якого бога?

— Грецького, з Олімпу. Він вогонь для людей вкрав.

— Може, й ти бог, бо крадеш. Слухай, ти гадаєш, що як я міліціонер, то нічого не тямлю. Я добре знаю, що це за печінка і якого Прометея. Знаю я цих богів, з ними лише зв'яжись. Їдь.

Машина поїхала. А тут саме наспіло міліцейське начальство.

— Що тут було, сержант?

— Та нічого, пане... товаришу полковник. Якийсь тип печінку віз.

— Чию?

—Та якогось Прометея.

— Знайоме прізвище. Депутат чи футболіст?

— Ні, сам бог, з Олімпу.

— А-а-а, з Києва. Ну, з Олімпом краще не зв'язуватись.

Василь БАБІЙ.
Івано-Франківська область.

Пуп землі

Головне — не спати

В період будівництва нашої державності нещасні люди ремствують на нестатки. А мені хоч би що. Ще Микита Сергійович учив нас поменше спати. От я й засвоїв науку. Слухаю радіопередачі, підслуховую під дверима у сусідів, бігаю на базари і все довідуюсь про новини.

Ось кілька років тому прислухався я до Михайла Сергійовича. Тільки він мовив про перебудову. Одразу ж викликав дружину на нараду.

— Жіночко люба, смаленим пахне. Іди купуй ковбасу, та бери кілограмів 500-600, а може, й тонну.

— Схаменися, — каже дружина, — де ж ти її зберігатимеш, адже у нас ні гаража, ні підвалу, ні погреба немає, а холодильник лише один. Чи я ж тобі не казала, чи не говорила, щоб ти брав місце під забудову гаража. Там був би і погрібець.

— Ото зарядила, досить, — сказав їй, — що минуло, то не вернеш. Ще настане наш час, буде і гараж і щось краще. А зараз мерщій виконуй, що я тобі сказав. Та бери сухокопчену, вона не так швидко псується, а каша заварюється надовго.

Наступного дня ми штабелювали більш як півтонни ковбаси під ліжками. Я ж прислухаюсь далі. Повідомляють: свободу народу і гласність.

— Біжи, жіночко, купуй черевики і чоботи, доки вони по 16-40 карбованців. Та бери пар по 40 і різних розмірів.

— Куди ми їх подінемо, — завершила моя люба, — і нащо тобі стільки взуття?

— Не твоє діло! Виконуй те, що тобі велять!

Моя люба накупувала стільки, що не змогла донести, найняла машину. Склали взуття в ванній, в туалеті. Радіо передало про розширення прав радянської людини.

— Ідемо, жіночко, разом купувати цукор.

— Немає мішків, — каже. — Купуй мішки. — Немає у магазинах.

— А чорти б взяли, — кажу їй, — купуй ряднину і ший мішки. Та не менше сотні.

Принесли цукор, нікуди класти.

— Розбирай, — кажу, — ліжка.

— Там же ковбаса!

— Нічого, — кажу їй, все уміститься. Поклали мішки з цукром на ковбасу, а зверху матраци, перини, ковдри і подушки.

— Ліжка, — кажу, — не продавай, ще буде час, став по кутках.

Чую далі: «Надати більше прав союзним республікам».

— Ага, — думаю, — не стане круп і борошна.

Закупили півтори тонни борошняних виробів. Завалили спальню і балкон.

Побігли купувати масло. Завалили ящиками вітальню. А коли передали повідомлення про утворення СНД, став купувати крісла, холодильники, пральні машини, телевізори, сепаратори, м'ясорубки, пилососи, кухонні комбайни, ножі і щипці для розчищення копит у коней. Дружина з колгоспного двору притягла сівалку і борону. Затягли в сіни. На стінах під стелею зробив полиці. Заставили їх грузинським чаєм, бразильською кавою, різними специями, олією, салом. Ковдрами застелив усю підлогу й завішав стіни. Для тих, що не вмістилися, зробив стелажі. Як обклав їх килимами і паками краму, то утворилася дірка, через яку ми проповзаємо на карачках до кімнати на свої мішки з цукром.

Проте, як бачите, заможно живу! А ви кажете — труднощі. Треба лише за політикою стежити і менше спати!

Анатолій БІЛУГА.

Потойбічне

Телегості

Олег Сидорович дивився по телевізору кінофільм. Новий, кольоровий, еротичний. Молоденька красуня довго й дуже повільно роздягалася. Скинувши останню річ туалету, красуня заходилася танцювати. Граціозно звиваючись, вона несподівано перечепилася і, падаючи крізь екран телевізора, опинилася... в квартирі наодинці з господарем.

Дівчина чарівно посміхалась. Олег Сидорович, що спершу дуже злякався, раптом шалено зрадів. Він задоволено потер враз спітнілі долоні.

— Здрастуйте, дуже радий нашій зустрічі. Дозвольте відрекомендуватися— мене звуть Олег Сидорович Манько.

Не встигла дівчина відповісти на привітання, як несподівано у передпокої клацнув замок вхідних дверей.

— Боже ж мій, жінка з роботи повернулась! — збагнув Манько. —Що зараз буде! Навіть важко собі уявити! — він з переляку аж за голову схопився.— Бо,скажіть, будь ласка, яка жінка повірить, що ця гола дівка опинилася в його кімнаті зовсім випадково - вивалилась з телевізора?

І раптом Олега Сидоровича осяяло. Він підскочив до телевізора і перемкнув на інший канал. Там показували «У світі тварин». Від красуні легкої поведінки і слід прохолов, а на екрані з'явився злютований лев. Могутній стрибок і... цар звірів у кімнаті Олега Сидоровича.

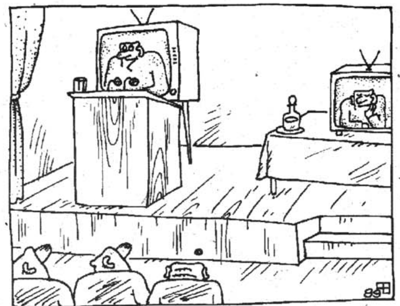
Манько полегшено зітхнув:

— Обійшлось!.. А ти, звірюка, тут не гарчи! Жаль тебе, зараз моя дружина покаже, як без дозволу заскакувати до чужої квартири! Вона тварин у хаті не терпить — у нас бельгійська стінка й новий килим! Та що тобі пояснювати, ти ж дикий! — махнув рукою Олег Сидорович і радісно поспішив назустріч дружині.

Олександр ПЕРЛЮК.

Кіровоград.

Мал. Володимира ФЕДОРОВА.

"Я ДРУГОЙ ТАКОЙ СТРАНЫ НЕ ЗНАЮ..."

Спершу її згвалтували офіцери НКВС. А потім відвезли «секретним ешелоном» у тайгу на поталу кримінальним злочинцям.

Лідія Короленко (прізвище та деякі імена змінено з етичних міркувань. — **Авт.**) народилася в учительській сім'ї. Виросла в індустріальному Запоріжжі, місті-легенді сталінських п'ятирічок. Тато і мама були активними партійцями, щиро вірили в ленінські ідеї, у комуністичне світле завтра. Труднощі і невлаштованість побуту здавалися тимчасовим явищем. Родина була життєрадісною і багатою на друзів. Улюблена татова пісня тих напружених передвоєнних літ — «Широка страна моя родная...». Лідії врізалося в пам'ять, як батько ніс її, ще школярку, на плечі під час першотравневої демонстрації і разом із колоною на повні груди співав: «... Я другой такой страны не знаю, где так вольно дышит человек!» Змалку вивчила ту оптимістичну пісню й Лідія, але ще не встигла подорослішати, як довелося їй пізнати зовсім інше життя, зовсім інші пісні.

— До Великої Вітчизняної вступила до комсомолу, — розповідає Лідія Макарівна, — мріяла про вищу освіту. Певне, була б лікарем. Тато завжди схилявся перед людьми цієї благородної професії. Навчалася добре, отже готувалася до інституту, але — впала на наші голови війна...

Лідія, як і сотні її ровесників, залишилася в окупації. А хто з цивільних, що не працював на оборонних заводах, міг евакуюватися? До того ж, відступали радянські війська із Запоріжжя у паніці, безладно. Тіло Дніпрогесу підірвали тоді, коли на правому березі лишалися тисячі радянських солдатів і офіцерів (а в плавнях стояли резервні частини, і ніхто сьогодні не скаже, скільких наших воїнів змила крута хвиля, що стрімко пішла через проваля греблі після вибуху).

Лідія Короленко не входила до якихось активно діючих організацій підпільників чи партизанів, але в них була своя група однолітків, які без мудрого керівництва члена ВКП(б), просто самі по собі виявляли непокору німецькій владі. Це — природно для молоді: вона не терпить примусу, насилля, тим паче, коли все це йде від чужоземців. Групу заарештувало гестапо, але не виявило за нею серйозних підривних дій і випустило. Правда, коли окупанти почали виловлювати юнаків і дівчат для примусових робіт у Німеччині, Лідія «загриміла» відразу.

В неволі з нею нічого особливого не трапилося. Працювала на бауера та й годі. Душею рвалася в рідний край, до батька-матері. Тому після визволення в 1945 і слухати не хотіла американських агітаторів, які закликали не вертатися до СРСР, бо там репатрійовані потраплять у тюрми і табори. Просто не брала до уваги. Чого б це її, комсомолку, переслідували. Батьківщина кличе, Сталін говорить про відбудову, а то все — вигадки імперіалістичної пропаганди. І поїхала Лідія в Україну.

Перший мороз остудив її запал, тільки-но ешелон проминув радянсько-румунський кордон. У фільтраційному пункті — принизлива процедура обшуку і допитів. А вона була дуже вродлива. Певно, в тому її і «вина», і біда. Не пустив Лідію далі вигуляний на тилових харчах офіцер НКВД, як не пускали й інших гарненьких і молоденьких. І наче потьмарився світ. Спочатку на неї просто морально тисли, аби засвідчила свою причетність до імперіалістичних спецслужб. Подумати б тверезою головою: примусовий наймит якогось бауера раптом стає таємним агентом американської, румунської чи англійської розвідки... Ясна річ, каральним органам в особі офіцерів НКВД потрібен був формальний привід для затримання красуні з України. І не однієї. Тоді ешелони упродовж кількох місяців ішли з репатріантами.

Лідія довго не могла збагнути справжньої причини свого арешту. Нарешті збагнула: її залишили для наруги. Ночами її гвалтували офіцери у синіх галіфе і зелених френчах, а вдень слідчі запросто били дівчину кулаком в обличчя. Тоді, певне, пережила одну з найжахливіших драм. З'явився страх. Адже отак познущаються, вб'ють і зариють, як собаку. В бараці тільки й мови про це. Та й моральний удар був жорстокий, ніяк не могла повірити, що пекло влаштували для неї і для таких, як вона, ні в чому не винних дівчат, наші офіцери-визволителі. Люди з квитками партії Леніна-Сталіна в нагрудних кишенях, біля серця. Невже це не сон? А на думку все спливала ідилічна картина дитинства: тато несе її поміж червоними прапорами на демонстрації трудящих, і всі очманіло якось співають: «...Я другой такой страны не знаю, где так вольно дышит человек». Згадає та плаче. Та хіба зарадиш лихові сльозами?

Отак більше року «маринували» Лідію, а потім оголосили вирок військового трибуналу (цивільний, узагалі не військовозобов'язаний. — **Авт.**): 10 років позбавлення волі і 3 роки поразки в правах. Ось так, мріяла про рідне Запоріжжя, а запоторили в глуху сибірську тайгу.

Тим часом батька і матір виключили з партії, позбавили роботи, забрали житло. Ось вам і «широка страна моя родная».

— Одинадцять разів я писала заяви на адресу Особливої наради в Москву, — каже Лідія Макарівна. — А також Берії, Президії Верховної Ради СРСР, і щоразу надходила стандартна відповідь: «Осуждена правильно. Обжалованию не подлежит». Боже ж мій, німці, вороги не займали, а свої поглумилися, розтоптали. Хіба можна таке пережити!

Нелегко було вести розмову, повірте, але нутром я відчував: ось-ось Лідія Макарівна збереться з духом і розповість далі все. Зі мною працював кінооператор Валерій Михайлов. І він завмер біля відеокамери.

— А ще ж я нікому не говорила про поїзд, — якось притишено почала господарка старенької квартири. — Після тюрми повантажили нас у звичайні товарні вагони і повезли в Росію. Пізніше я дізналася, що були в цьому ешелоні лише жінки. Може місяць, може більше возили нас невідомо де, а потім — Боже праведний — вкинули нас, душ триста жінок, у чоловічий табір для кримінальних злочинців. Як вони накинулися на нас, як терзали, наче звірі... Мене врятувало те, що їхній зеківський старшина відразу накинув на мене оком і забрав у свою хатину. Сказав коротко і страшно: «Будешь моей лагерной женой». Майже всі жінки, яких укинули на масове згвалтування, загинули якщо не на місці, то в лазареті. А я отак на кілька років стала рабинею злочинця. Та хіба за кілька хвилин передаси своє горе і свою муку... Як народився у мене від того зека хлопчик, і як охорона відразу забрала немовля в сусідній барак, а я одяг на собі рвала — чула через колючий дріт, як моя крихітка голосно, як їстки просить... Але, мабуть, таки зглянувся на мене Бог — хлопчик не помер! Він вижив! І зараз є в мене син, опора і захисник...

Ось така нехитра доля звичайної українки Лідії Короленко. Ні за що, ні про що відбула 10 років таборів, рубала ліс, провалюючись до пояса в снігу, та мусила терпіти наругу «авторитета», потім — майже 30 років тяжко працювала в будівельній організації, вже в Запоріжжі. Тепер — реабілітована. Одна радість — син і його родина.

Тримайтеся, Лідіє Макарівно! Бо Ваша доля — то страдницька доля України, і я вірю, що молода держава таки згадає про Вас. Ваші страждання коштують більше, аніж мінімальна пенсія.

Олександр МИХАЙЛЮТА.
Запоріжжя.

Екологія

ЧИ ОЖИВЕ РІЧКА ПРИП'ЯТЬ?

На Волині вперше розроблено проект відновлення водного режиму річки Прип'ять на ділянці від озера Люб'язь до Вижівського водозабору Любешівського району.

Одна з найбільших приток Дніпра починається в заболоченій і лісистій низині екологічно чистого Волинського Полісся. Щороку з Прип'яті через Дніпровсько-Бузький канал скидається до 500 мільйонів тонн чистої поліської води. Вона проходить через Білорусь і виливається в Балтійське море. Простіше сказати, дорогоцінну питну воду віддаємо задарма іншій державі.

З'ясовується, щоб служила Прип'ять Україні, потрібно відновити водний режим її річища. Впродовж багатьох років недбалої експлуатації водного шляху каналу змінилися частота і період стояння води на заплаві. Якщо раніше повінь проходила за 90 днів, то останніми роками вода стоїть 280 днів, що завдає значних збитків сільськогосподарському виробництву і населенню, яке тут проживає.

— Щоб забрати воду з лук і пасовищ, ми часто звертаємося до керівництва Дніпровсько-Бузького каналу, — каже начальник Волинського виробничого управління ресурсів і водного господарства Юрій Бахмачук. — Після відведення води, яка стояла кілька місяців, через заболочення зменшується травостій, луки й пасовища заростають чагарниками. Ще п'ять-шість років, і ми назавжди втратимо на Волині Прип'ять. Щоб цього не сталося, за два роки треба розчистити річище на найбільш замулених ділянках.

Проект розробило орендне підприємство «Волиньводпроект». Його схвалили експерти Київського університету, спеціалісти Волинського державного управління з охорони навколишнього середовища. Передбачено не виправлення річища, як це не раз робили, а відновлення його первинного стану. Значно зменшиться час повені. Та найголовніше — після відновлення річища чиста вода Полісся вливатиметься в Дніпро, як і було з давніх-давен. Щоб усе це стало дійсністю, потрібні кошти — 200 мільйонів карбованців. Але ті 20 відсотків чистої води, які щороку втрачає Україна, коштують значно дорожче. Цій воді ціни немає.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Колектив головної Державної податкової інспекції України висловлює щире співчуття заступникові міністра фінансів, начальнику інспекції ТЕНТЮКУ Віктору Петровичу з приводу трагічної смерті його брата Анатолія Петровича.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 846.430.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311119.

1, 6, 7, 10, 13, 15, 16 — сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».